

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 3. 2014
COM(2014) 180 final

ANNEXES 1 to 5

PRÍLOHY

k

Návrhu

NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMNETU A RADY

**o ekologickej výrobe a označovaní ekologických výrobkov, o zmene nariadenia
Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. XXX/XXX [nariadenie o úradných kontrolách]
a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 834/2007**

{SWD(2014) 65 final}

{SWD(2014) 66 final}

PRÍLOHA 1

INÉ VÝROBKY UVEDENÉ V ČLÁNKU 2 ODS. 1

- kvasnice používané ako potravina alebo krmivo,
- pivo,
- maté,
- výťažky, esencie a koncentráty kávy, čaju a maté a prípravky na báze týchto výrobkov alebo na báze kávy, čaju a maté; pražená čakanka a ostatné pražené kávové náhrady, ako aj výťažky, esencie a koncentráty z nich,
- ovocné nektáre,
- kakaová pasta, maslo, tuk, olej a prášok; čokoláda a iné potravinové prípravky obsahujúce kakao,
- cukrovinky,
- prípravky z cereálií, múky, škrobu alebo mlieka; cukrárske výrobky,
- polievky,
- omáčky,
- varené jedlá,
- zmrzlina,
- ochutené jogurty, jogurty obsahujúce pridané ovocie, orechy alebo kakao,
- morská soľ,
- prírodné gummy a živice,
- peľ,
- včelí vosk,
- esenciálne oleje,
- liehoviny, pokiaľ je etylalkohol použitý na výrobu liehovín výlučne poľnohospodárskeho pôvodu.

PRÍLOHA II
OSOBITNÉ PRAVIDLÁ VÝROBY UVEDENÉ V KAPITOLE III

Časť I: Pravidlá rastlinnej výroby

Okrem pravidiel výroby stanovených v článkoch 7 až 10 sa na ekologickú rastlinnú výrobu uplatňujú pravidlá stanovené v tejto časti.

1. Všeobecné požiadavky

- 1.1. Zakazuje sa hydroponická výroba, ktorá predstavuje spôsob pestovania rastlín bez pôdy, pri ktorom majú rastliny korene len v roztoku živín alebo v inertnom prostredí, do ktorého sa roztok živín pridáva.
- 1.2. Všetkými používanými technikami rastlinnej výroby sa predchádza kontaminácii životného prostredia alebo minimalizuje akýkoľvek príspevok k takejto kontaminácii.
- 1.3. Konverzia
 - 1.3.1. Aby sa rastliny a rastlinné výrobky považovali za ekologické, pred ich vysiatím sa v období konverzie musia na príslušných parcelách uplatňovať pravidlá výroby stanovené v tomto nariadení aspoň počas dvoch rokov, alebo pokiaľ ide o trávne porasty alebo viacročné krmoviny, aspoň počas dvoch rokov pred tým, ako sa použijú ako krmivo z ekologickej výroby, alebo pokiaľ ide o viacročné plodiny iné ako krmoviny, aspoň počas troch rokov pred prvým zberom ekologických výrobkov.
 - 1.3.2. V prípadoch, keď bola pôda kontaminovaná výrobkami, ktoré nie sú povolené pre ekologickú výrobu, môže príslušný orgán rozhodnúť, že obdobie konverzie uvedené v bode 1.3.1 predĺži.
 - 1.3.3. Príslušný orgán v prípade ošetrenia výrobkom, ktorý nie je povolený pre ekologickú výrobu, vyžaduje nové obdobie konverzie v súlade s bodom 1.3.1.

Uvedené obdobie možno skrátiť v týchto dvoch prípadoch:

 - a) ošetrenie výrobkom, ktorý nie je povolený pre ekologickú výrobu ako súčasť povinných opatrení na kontrolu škodcov alebo buriny vrátane karanténnych organizmov alebo invazívnych druhov, ktoré uložil príslušný orgán členského štátu;
 - b) ošetrenie výrobkom, ktorý nie je povolený pre ekologickú výrobu, ako súčasť vedeckých testov schválených príslušným orgánom členského štátu.
 - 1.3.4. V prípadoch uvedených v bodoch 1.3.2 a 1.3.3 sa dĺžka obdobia konverzie určí s prihliadnutím na tieto faktory:
 - a) vzhľadom na proces rozkladu príslušného výrobku je zaručené, že na konci obdobia konverzie sa v pôde, a v prípade viacročných plodín v rastlinách, nachádza zanedbateľné množstvo rezíduí;
 - b) pri predaji dotknutej úrody po ošetrení sa nesmie odkazovať na ekologickú výrobu.
 - 1.3.5. Osobitné pravidlá konverzie v prípade pôdy spojenej s ekologickou živočíšnou výrobou by mali byť tieto:
 - 1.3.5.1. Pravidlá konverzie sa uplatňujú na celú plochu výrobnnej jednotky, na ktorej sa vyrába krmivo pre zvieratá.

- 1.3.5.2. Bez toho, aby bol dotknutý bod 1.3.5.1, možno v prípade pastvín a voľných plôch využívaných druhmi, ktoré nepatria k bylinožravcom, skrátiť obdobie konverzie na jeden rok.
- 1.4. Pôvod rastlín vrátane rastlinného rozmnožovacieho materiálu
- 1.4.1. Na pestovanie rastlín a rastlinných výrobkov sa používa iba ekologicky vypestovaný rastlinný rozmnožovací materiál. Na tieto účely sa v súlade s týmto nariadením pestuje aspoň jedna generácia rastlín určených na výrobu rastlinného rozmnožovacieho materiálu a v náležitých prípadoch aspoň jedna generácia rodičovskej rastliny alebo v prípade viacročných plodín aspoň jedna generácia počas dvoch vegetačných období.
- 1.4.2. Použitie rastlinného rozmnožovacieho materiálu, ktorý nebol získaný z ekologickej výroby
- Rastlinný rozmnožovací materiál, ktorý nebol získaný z ekologickej výroby, možno použiť, len ak pochádza z výrobných jednotky, ktorá prechádza konverziou na ekologickú výrobu, alebo ak je to odôvodnené na použitie vo výskume, v testovaní pri pokusoch v teréne na malých plochách alebo na účely zachovania genetických zdrojov schváleného príslušným orgánom členského štátu.
- 1.5. Pôdohospodárstvo a zúrodňovanie pôdy
- 1.5.1. Ekologická rastlinná výroba používa postupy obrábania a pestovania, ktorými sa zachováva alebo zvyšuje obsah organickej hmoty v pôde, zvyšuje stabilita a biodiverzita pôdy a zabraňuje zhutňovaniu pôdy a pôdnej erózii.
- 1.5.2. Úrodnosť a biologická aktivita pôdy sa zachovávajú a zvyšujú viacročným striedaním plodín vrátane strukovín a iných plodín využívaných ako zelené hnojivo a používaním maštalného hnoja alebo organickej hmoty, pokiaľ možno oba kompostované, pochádzajúcich z ekologickej výroby.
- 1.5.3. Pokiaľ výživové potreby rastlín nemožno splniť prostredníctvom opatrení stanovených v bodoch 1.5.1 a 1.5.2, možno v nevyhnutnom rozsahu používať iba hnojivá a pôdne pomocné látky povolené na používanie v ekologickej výrobe v súlade s článkom 19.
- 1.5.4. Celkové množstvo maštalného hnoja, ako sa vymedzuje v smernici Rady 91/676/EHS¹, aplikované v poľnohospodárskom podniku nesmie presiahnuť 170 kg dusíka na hektár za rok používanej poľnohospodárskej plochy. Táto hraničná hodnota sa uplatňuje len na použitie maštalného hnoja, sušeného maštalného hnoja a dehydrovaného hydínového trusu, kompostovaných exkrementov zvierat vrátane hydínového trusu, kompostovaného maštalného hnoja a tekutých exkrementov zvierat.
- 1.5.5. Ekologické poľnohospodárske podniky môžu uzatvárať písomné dohody o spolupráci výhradne s inými poľnohospodárskymi podnikmi a hospodárstvami, ktoré dodržiavajú súlad s pravidlami ekologickej výroby, so zámerom aplikácie nadbytočného hnoja z ekologickej výroby. Najvyššia hraničná hodnota uvedená v bode 1.5.4 sa vypočíta so zohľadnením všetkých ekologických výrobných jednotiek zapojených do takej spolupráce.

¹ Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1).

- 1.5.6. Na zlepšenie celkového stavu pôdy alebo dostupnosti živín v pôde alebo v plodinách možno použiť prípravky z mikroorganizmov.
- 1.5.7. Na aktiváciu kompostu možno použiť rastlinné prípravky alebo prípravky z mikroorganizmov.
- 1.5.8. Nesmú sa používať minerálne dusíkaté hnojivá.
- 1.6. Ochrana proti škodcom a burinám
- 1.6.1. Predchádzanie škodám, ktoré spôsobujú škodcovia a buriny, sa zakladá predovšetkým na ochrane prostredníctvom:
- prirodzených nepriateľov,
 - výberu druhov, odrôd a heterogénneho materiálu,
 - striedania plodín,
 - pestovateľských techník, ako je napríklad biofumigácia, a
 - tepelných procesov, ako sú napríklad solarizácia a plytké ošetrovanie pôdy parou (do maximálnej hĺbky 10 cm).
- 1.6.2. Pokiaľ rastliny nemožno náležite chrániť pred škodcami prostredníctvom opatrení stanovených v bode 1.6.1. alebo pokiaľ sa preukáže ohrozenie úrody, možno v súlade s článkom 19 v nevyhnutnom rozsahu použiť len výrobky povolené na používanie v ekologickej výrobe.
- 1.6.3. Pasce alebo dávkovače výrobkov iných ako feromóny zamedzujú uvoľneniu látok do životného prostredia a zabraňujú kontaktu medzi látkami a pestovanými plodinami. Pasce sa po použití pozbierajú a bezpečne zlikvidujú.
- 1.7. Výrobky používané na čistenie a dezinfekciu
- Pokiaľ ide o čistenie a dezinfekciu, v rastlinnej výrobe sa používajú iba čistiace a dezinfekčné prostriedky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.

2. Požiadavky na osobitné rastliny alebo rastlinné výrobky

2.1. Pravidlá pestovania húb

Na pestovanie húb možno používať substráty, ak sú zložené len z týchto zložiek:

- a) maštalný hnoj a exkrementy zvierat:
- i) pochádzajúce z poľnohospodárskych podnikov vyrábajúcich podľa pravidiel ekologickej výroby; alebo
 - ii) uvedené v bode 1.5.3., len ak výrobok uvedený v bode i) nie je dostupný a za predpokladu, že tento maštalný hnoj a exkrementy zvierat nepresiahnu 25 hmotnostných % všetkých zložiek substrátu pred kompostovaním okrem materiálu na zakrytie a pridanej vody;
- b) výrobky poľnohospodárskeho pôvodu iné ako uvedené v písmene a) pochádzajúce z poľnohospodárskych podnikov vyrábajúcich v súlade s pravidlami ekologickej výroby;
- c) chemicky neupravená rašelina;
- d) drevo neošetrované chemickými výrobkami po sťatí;

- e) minerálne výrobky uvedené v bode 1.5.3., voda a pôda.

2.2. Pravidlá zberu voľne rastúcich rastlín

Zber voľne rastúcich rastlín a ich častí prirodzene rastúcich v prírodných oblastiach, lesoch a na poľnohospodárskych plochách sa považuje za ekologickú výrobu, pokiaľ:

- a) sa tieto oblasti počas obdobia minimálne troch rokov pred zberom neošetrili výrobkami inými ako povolenými na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19;
- b) zber nemá vplyv na stálosť prirodzeného biotopu ani na zachovanie druhov v oblasti zberu.

Časť II: Pravidlá živočíšnej výroby

Okrem pravidiel výroby stanovených v článkoch 7, 8, 9 a 11 sa na živočíšnu výrobu uplatňujú pravidlá stanovené v tejto časti.

1. Všeobecné požiadavky

- 1.1. Pokiaľ poľnohospodár, ktorý chová hospodárske zvieratá, nespravuje poľnohospodársku pôdu a nemá zabezpečenú písomnú zmluvnú spoluprácu s iným poľnohospodárom, živočíšna výroba bez pôdy sa zakazuje.
- 1.2. Konverzia
 - 1.2.1. Obdobie konverzie sa začne čo najskôr potom, ako poľnohospodár oznámi svoju činnosť príslušným orgánom a podriadi svoj podnik kontrolnému systému v súlade s týmto nariadením.
 - 1.2.2. Obdobia konverzie špecifické pre konkrétny typ živočíšnej výroby sú stanovené v bode 2.
 - 1.2.3. Zvieratá a živočíšne výrobky vyrobené v období konverzie sa neuvádzajú na trh ako ekologické.
 - 1.2.4. Zvieratá a živočíšne výrobky možno považovať za ekologické na konci obdobia konverzie, ak konverzia celej výrobnjej jednotky vrátane hospodárskych zvierat, pastvín alebo akejkoľvek pôdy využívanej na produkciu krmív pre zvieratá prebieha súčasne.
- 1.3. Pôvod zvierat
 - 1.3.1. Ekologické hospodárske zvieratá sa rodia a chovajú v ekologických poľnohospodárskych podnikoch.
 - 1.3.2. Zvieratá prítomné v poľnohospodárskych podnikoch na začiatku obdobia konverzie a výrobky z nich možno považovať za ekologické po dodržaní uplatniteľného obdobia konverzie uvedeného v bode 2.
 - 1.3.3. Pokiaľ ide o plemenitbu ekologických zvierat:
 - a) pri reprodukcii sa používajú prirodzené metódy; povoľuje sa však umelé oplodnenie;
 - b) reprodukcia sa nesmie vyvolávať podávaním hormónov ani podobných látok, ak nejde o spôsob veterinárnej terapeutickkej liečby v prípade jednotlivého zvierat'a;

- c) iné formy umelej reprodukcie, ako je klonovanie alebo prenos embryí, sa nesmú používať;
 - d) výber plemien je primeraný a prispieva k predchádzaniu akéhokoľvek utrpenia zvierat a k vyhnutiu sa potrebe mrzačenia zvierat.
- 1.3.4. Pri výbere plemien alebo línií sa zohľadňuje schopnosť zvierat prispôbiť sa miestnym podmienkam bez zhoršenia ich dobrých životných podmienok, ich životaschopnosť a odolnosť voči chorobám. Okrem toho sa plemená alebo línie zvierat vyberajú s cieľom predchádzať konkrétnym chorobám alebo zdravotným problémom spojeným s niektorými plemenami alebo líniami používanými v intenzívnom chove, ako je napríklad stresový syndróm ošípaných, PSE syndróm (pale-soft-exudative – bledé, mäkké, vodnaté), náhly úhyn, spontánny potrat a komplikované pôrody vyžadujúce použitie cisárskeho rezu. Uprednostňujú sa pôvodné plemená a línie.
- 1.3.5. Na účely plemenitby možno do poľnohospodárskeho podniku priniesť zvieratá chované inak ako ekologicky v prípade, že u dotknutých plemien hrozí zanechanie chovu v súlade s prílohou IV k nariadeniu Komisie (ES) č. 1974/2006², a v takom prípade nie je nutné, aby boli zvieratá týchto plemien nepripustené.
- 1.4. Výživa
- 1.4.1. Všeobecné požiadavky na výživu
- Pokiaľ ide o výživu, uplatňujú sa tieto pravidlá:
- a) krmivo pre hospodárske zvieratá sa získava predovšetkým z poľnohospodárskeho podniku, kde sa tieto zvieratá chovajú, alebo z iných ekologických hospodárstiev v tom istom regióne;
 - b) hospodárske zvieratá sa krmia ekologickým krmivom, ktoré spĺňa požiadavky na výživu zvierat v rôznych fázach vývinu. V živočíšnej výrobe nie je povolené reštrikčné kŕmenie;
 - c) zakazuje sa chov hospodárskych zvierat v takých podmienkach alebo na takej strave, ktoré môžu podnietiť vznik anémie;
 - d) výkrmové postupy možno v ktorejkoľvek fáze chovu prerušiť. Nútené kŕmenie je zakázané;
 - e) s výnimkou včiel majú hospodárske zvieratá stály prístup na pasienky alebo k objemovému krmivu;
 - f) nepoužívajú sa rastové stimulatory ani syntetické aminokyseliny;
 - g) mláďatá sa pokiaľ možno po minimálne obdobie krmia materským mliekom;
 - h) kŕmne suroviny minerálneho pôvodu, kŕmne doplnkové látky, určité výrobky používané vo výžive zvierat a technologické pomocné látky sa používajú, len ak boli povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.
- 1.4.2. Spásanie spoločných pasienkov a sezónny presun zvierat

² Nariadenie Komisie (ES) č. 1974/2006 z 15. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 368, 23.12.2006, s. 15).

1.4.2.1. Zvieratá z ekologického chovu sa môžu pásť na spoločných pasienkoch za predpokladu, že:

- a) spoločné pozemky sa plne spravujú v súlade s týmto nariadením;
- b) všetky zvieratá z iného chovu ako ekologického, ktoré využívajú príslušný pozemok, pochádzajú z výrobného systému, ktorý je rovnocenný s jedným zo systémov stanovených v článkoch 28 a 30 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013³;
- c) akékoľvek živočíšne výrobky z ekologických zvierat sa počas využívania tejto pôdy nepovažujú za výrobky pochádzajúce z ekologickej výroby, pokiaľ sa nepreukáže, že boli dostatočne oddelené od zvierat iných ako ekologických.

1.4.2.2. Počas sezónneho presunu zvierat sa zvieratá môžu pásť na pôde inej ako ekologickej, keď sa z jednej spásanej plochy na druhú presúvajú na vlastných nohách. Príjem krmiva iného ako ekologického vo forme trávy a inej vegetácie, ktorú zvieratá spásajú, sa povoľuje najviac počas 35 dní, ktoré zahŕňajú cestu tam aj späť.

1.4.3. Konverzné krmivá

1.4.3.1. V prípade konverzných poľnohospodárskych podnikov môže až 15 % celkového priemerného objemu krmív, ktorým sa kŕmia hospodárske zvieratá, pochádzať zo spásania alebo žatvy trvalých pasienkov, parciel s viacročnými krmovinami alebo s bielkovinovými plodinami, ktoré sa vysádzajú v rámci ekologického riadenia na pôde v prvom roku konverzie, pokiaľ sú súčasťou samotného poľnohospodárskeho podniku. Krmivá sa v prvom roku konverzie nesmú používať na výrobu ekologicky spracovaného krmiva. Ak sa používajú konverzné krmivá spolu s krmivami z parciel v prvom roku konverzie, celkový spoločný percentuálny podiel týchto krmív nesmie prekročiť maximálne percentuálne podiely stanovené v bode 1.4.3.2.

1.4.3.2. V prípade ekologických poľnohospodárskych podnikov môže priemerne až 20 % kŕmnej zmesi dávok tvoriť konverzné krmivá, konkrétne krmivá z druhého roku konverzie. V prípade poľnohospodárskych podnikov v období konverzie, ak konverzné krmivá pochádzajú zo samotného podniku, tento percentuálny podiel sa môže zvýšiť na 100.

1.4.3.3. Údaje uvedené v bodoch 1.4.3.1 a 1.4.3.2 sa vypočítavajú každoročne ako percentuálny podiel sušiny v krmivách rastlinného pôvodu.

1.4.4. Používanie určitých kŕmnych surovín a látok v krmivách

Pri spracovaní ekologických kŕmív a na kŕmenie ekologických zvierat možno používať len ekologické kŕmne suroviny živočíšneho pôvodu, ako aj kŕmne suroviny a kŕmne doplnkové látky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.

1.5. Starostlivosť o zdravie

1.5.1. Prevencia chorôb

1.5.1.1. Prevencia chorôb sa zakladá na výbere plemena a línie, postupoch riadenia chovu, vysokokvalitnom krmive a pohybe, vhodnej hustote chovu a primeranom a vhodnom ustajnení v hygienických podmienkach.

³

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487).

- 1.5.1.2. Povoľuje sa používanie imunologických veterinárnych liekov.
- 1.5.1.3. Zakazuje sa používanie chemicky syntetizovaných alopatických veterinárnych liekov alebo antibiotík na účely preventívnej liečby.
- 1.5.1.4. Zakazuje sa používanie rastových stimulátorov alebo látok podporujúcich produkciu (vrátane antibiotík, kokcidostatík a iných neprirodzených rast podporujúcich prostriedkov) a použitie hormónov alebo podobných látok na kontrolu reprodukcie alebo na iné účely (t. j. indukcia alebo synchronizácia ruje).
- 1.5.1.5. Ak sa hospodárske zvieratá získajú z výrobných jednotiek iných ako ekologických, uplatňujú sa osobitné opatrenia, ako sú napríklad skriningové testy alebo obdobia karantény, v závislosti od miestnych okolností.
- 1.5.1.6. Pokiaľ ide o čistenie a dezinfekciu, v budovách a zariadeniach pre hospodárske zvieratá sa používajú iba čistiace a dezinfekčné prostriedky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.
- 1.5.1.7. Budovy, ohrady, vybavenie a náradie sa dôkladne čistia a dezinfikujú, aby sa zabránilo prenosu infekcie a rozmnožovaniu organizmov prenášajúcich choroby. Výkaly, moč a nezožratá alebo rozliata potrava sa odstraňujú tak často, ako je to potrebné, aby sa minimalizoval zápach a aby sa zabránilo prilákaniu hmyzu a hlodavcov. Na odstraňovanie hmyzu a iných škodcov v budovách a iných zariadeniach, v ktorých sa chovajú hospodárske zvieratá, sa môžu používať prípravky proti hlodavcom (určené len na používanie v pascách) a výrobky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.
- 1.5.2. Veterinárna liečba
- 1.5.2.1. V prípade, že napriek preventívnym opatreniam na zabezpečenie zdravia zvierat zvieratá ochorejú alebo sa porania, bezodkladne sa ošetrí.
- 1.5.2.2. Ochorenie sa okamžite lieči s cieľom zabrániť utrpeniu živočícha; ak nie je vhodné použiť fytotherapeutické, homeopatické a iné výrobky, môžu sa v prípade potreby a za prísnych podmienok a v zodpovednosti veterinára použiť chemicky syntetizované alopatické veterinárne lieky vrátane antibiotík. Predovšetkým sa stanovia obmedzenia pre liečebné kúry a určia sa ochranné lehoty.
- 1.5.2.3. Kŕmne suroviny minerálneho pôvodu a výživové doplnkové látky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19 a fytotherapeutické a homeopatické výrobky sa používajú prednostne pred chemicky syntetizovanou alopatickou veterinárnou liečbou vrátane antibiotík, pokiaľ ich terapeutický účinok je efektívny pre daný druh zvierat a stav, pre ktorý je liečba určená.
- 1.5.2.4. S výnimkou očkovaní, ošetrovania proti parazitom a povinných eradikačných systémov, ak zviera alebo skupina zvierat dostane viac ako tri liečebné kúry chemicky syntetizovanými alopatickými veterinárnymi liekmi vrátane antibiotík počas 12 mesiacov alebo viac ako jednu liečebnú kúru, ak je ich produkčný cyklus kratší ako jeden rok, príslušné hospodárske zvieratá alebo výrobky, ktoré z nich pochádzajú, sa nesmú predávať ako ekologické výrobky a zvieratá prejdú obdobiami konverzie stanovenými v bodoch 1.2 a 2.
- 1.5.2.5. Ochranná lehota medzi posledným podaním alopatických veterinárnych liekov zvierat u za normálnych podmienok použitia a výrobou ekologicky vyrobených potravín z takýchto zvierat sa rovná dvojnásobku ochrannej lehoty uvedenej v článku

11 smernice 2001/82/ES alebo v prípade, keď takáto lehota nie je bližšie určená, je 48 hodín.

1.5.2.6. Povoľuje sa liečba súvisiaca s ochranou zdravia ľudí a zvierat uložená na základe právnych predpisov Únie.

1.6. Podmienky umiestnenia a postupy chovu

1.6.1. Izoláciou, vykurovaním a vetraním budovy sa zabezpečí, aby sa prúdenie vzduchu, prašnosť, teplota, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácia plynov udržiavali v medziach, ktoré zabezpečujú dobré životné podmienky zvierat. Budova umožňuje dostatok prirodzeného vetrania a prístup svetla.

1.6.2. V oblastiach s primeranými klimatickými podmienkami, ktoré umožňujú, aby zvieratá žili vonku, nie je ustajňovanie hospodárskych zvierat povinné. Zvieratá majú stály prístup k voľným plochám, prednostne na pastviny, a to vždy, keď to umožňuje počasie a stav pôdy okrem prípadov, keď na základe právnych predpisov Únie platia obmedzenia a povinnosti týkajúce sa ochrany zdravia ľudí a zvierat. Zvieratá majú prístup k prístrešiam alebo miestam v tieni na ochranu pred nepriaznivým počasím.

1.6.3. Hustota chovu zvierat v budovách zabezpečí pohodlie, dobrý stav zvierat a druhovo špecifické potreby zvierat, čo závisí najmä od druhu, plemena a veku zvierat. Taktiež sa pritom zohľadnia behaviorálne potreby zvierat, ktoré závisia najmä od veľkosti skupiny a pohlavia zvierat'a. Optimálna hustota umožní dobré životné podmienky zvierat tým, že sa im poskytne dostatočný priestor, aby mohli prirodzene stáť, hýbať sa, ľahko si ľahnúť, otočiť sa, očistiť sa, zaujať všetky prirodzené polohy a robiť všetky prirodzené pohyby, ako sú naťahovanie sa a trepotanie krídlami.

1.6.4. Minimálne plochy pre vnútorné a vonkajšie priestory a iné charakteristiky ustajnenia pre rôzne druhy a kategórie zvierat sú stanovené v bodoch 2.1.4., 2.2.4., 2.3.4. a 2.4.5.

1.6.5. Voľné plochy môžu byť čiastočne zakryté. Verandy sa nepovažujú za voľné plochy.

1.6.6. Celková hustota chovu nepresiahne 170 kg organického dusíka na jeden rok a jeden hektár poľnohospodárskej plochy.

1.6.7. Príslušný orgán na určenie primeranej hustoty chovu hospodárskych zvierat uvedenej v bode 1.6.6 stanoví dobytkie jednotky zodpovedajúce hraničným hodnotám uvedeným v bode 1.6.6 na základe číselných údajov stanovených v špecifickej požiadavke na živočíšnu výrobu.

1.7. Dobré životné podmienky zvierat

1.7.1. Všetky osoby zúčastňujúce sa na chove zvierat majú potrebné základné vedomosti a zručnosti, pokiaľ ide o potreby zvierat v oblasti ich zdravia a dobrých životných podmienok.

1.7.2. V rámci postupov chovu vrátane hustoty chovu a podmienok ustajnenia sa zabezpečuje dodržiavanie vývojových, fyziologických a etologických potrieb zvierat.

1.7.3. Hospodárske zvieratá majú stály prístup k voľným plochám, prednostne na pastviny, a to vždy, keď to umožňuje počasie a stav pôdy okrem prípadov, keď na základe právnych predpisov Únie platia obmedzenia a povinnosti týkajúce sa ochrany zdravia ľudí a zvierat.

- 1.7.4. Počet kusov hospodárskych zvierat je obmedzený v záujme minimalizovania nadmerného spásania, rozdupávania pôdy, erózie alebo znečistenia spôsobených zvieratami alebo v dôsledku aplikácie ich hnoja.
- 1.7.5. Keď sa uplatňuje článok 8 ods. 5 a bod 1.4.2.2 tejto časti, ekologické hospodárske zvieratá sa chovajú oddelene od ostatných hospodárskych zvierat.
- 1.7.6. Zakazuje sa priväzovanie alebo izolácia hospodárskych zvierat okrem prípadov aplikovaných na jednotlivé zvieratá na obmedzený čas ak je to opodstatnené z veterinárnych dôvodov. Príslušné orgány môžu povoliť priväzovanie dobytku v mikropodnikoch, ak nie je možné chovať dobytok v skupinách zodpovedajúcich ich potrebám správania za predpokladu, že zvieratá majú prístup na pastviny počas obdobia pasenia, a ak pasenie nie je možné, najmenej dvakrát do týždňa prístup na voľné plochy.
- 1.7.7. Čas trvania prepravy hospodárskych zvierat sa minimalizuje.
- 1.7.8. Minimalizuje sa akékoľvek utrpenie počas celého života živočíchov vrátane zabíjania.
- 1.7.9. Zakazuje sa mrzačenie zvierat.
- 1.7.10. Akékoľvek utrpenie zvierat sa zníži na minimum použitím vhodných anestetík alebo analgetík a tým, že sa operácia uskutoční v najvhodnejšom veku zvierat a vykonajú ju kvalifikovaní pracovníci.
- 1.7.11. Fyzická kastrácia sa povoľuje na zachovanie kvality výrobkov a tradičných výrobných postupov, ale len s použitím vhodných anestetík a/alebo analgetík a tým, že operácia sa uskutoční v najvhodnejšom veku zvierat a vykonajú ju kvalifikovaní pracovníci.
- 1.7.12. Nakladanie a vykladanie zvierat sa vykonáva bez použitia akéhokoľvek druhu elektrickej stimulácie na donucovanie zvierat. Zakazuje sa používanie alopatických utišujúcich prostriedkov pred prepravou alebo počas prepravy.

2. Požiadavky pre osobitné druhy hospodárskych zvierat

2.1. Výroba hovädzieho dobytku, oviec a kôz

2.1.1. Konverzia

Aby sa hovädzí dobytok, ovce a kozy a výrobky z nich považovali za ekologické, pravidlá výroby stanovené v tomto nariadení sa uplatňujú najmenej:

- a) 12 mesiacov v prípade hovädzieho dobytku na produkciu mäsa a v každom prípade najmenej tri štvrtiny ich života;
- b) šesť mesiacov v prípade oviec, kôz a zvierat na produkciu mlieka.

2.1.2. Výživa

Pokiaľ ide o výživu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) hovädzí dobytok, ovce a kozy majú prístup k pastvinám na spásanie vždy, keď to podmienky umožňujú;
- b) odchylné od písmena a) hovädzí dobytok samčieho pohlavia starší ako jeden rok má prístup na pastvinu alebo voľnú plochu;

- c) v prípadoch, keď hovädzí dobytok, ovce a kozy majú prístup na pastvinu počas obdobia pasenia a ak systém zimného ustajnenia poskytuje zvieratám voľnosť pohybu, povinnosť zabezpečovať voľné plochy počas zimných mesiacov sa nemusí dodržať;
- d) okrem každoročného obdobia sezónneho presunu zvierat na pasienky v zmysle bodu 1.4.2.2., aspoň 90 % krmiva pochádza zo samotného hospodárstva alebo ak to nie je uskutočniteľné, vyrába sa v spolupráci s inými ekologickými hospodárstvami v tom istom regióne;
- e) systémy chovu hovädzieho dobytku, oviec a kôz sa zakladajú na čo najväčšom využívaní pastvín podľa dostupnosti pasienkov počas rôznych ročných období. Najmenej 60 % sušiny v denných dávkach hovädzieho dobytku, oviec a kôz pozostáva z objemového krmiva, z čerstvej alebo suchej krmoviny alebo zo siláže. V prípade zvierat využívaných na výrobu mlieka sa najviac na tri mesiace na začiatku laktácie povoľuje zníženie uvedeného množstva na 50 %;
- f) všetky mláďatá hovädzieho dobytku, oviec a kôz sa pokiaľ možno krmia materským mliekom počas obdobia najmenej troch mesiacov v prípade hovädzieho dobytku a 45 dní v prípade oviec a kôz.

2.1.3. Osobitné podmienky ustajnenia

Pokiaľ ide o podmienky umiestňovania včelstiev, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) miesto ustajnenia hovädzieho dobytku, oviec a kôz má hladkú ale nešmykľavú podlahu. Najmenej polovica plochy pre vnútorné ustajnenie určená v tabuľke na minimálne plochy pre hovädzí dobytok, ovce a kozy, ktoré sú stanovené v bode 2.1.4. je pevná, to znamená, nesmie mať roštovú alebo mriežkovú konštrukciu;
- b) ustajnenie je vybavené pohodlnou, čistou a suchou plochou dostatočnej veľkosti na ležanie/oddych, ktorá pozostáva z pevnej konštrukcie, ktorá nie je roštová. V oddychovej časti je zabezpečené dostatočné množstvo suchej podstielky z roztrúseného podstielkového materiálu. Podstielka pozostáva zo slamy alebo iného vhodného prírodného materiálu. Podstielku možno zlepšiť alebo obohatiť ktorýmkoľvek z minerálnych výrobkov povolených ako hnojivo alebo pôdne pomocné látky na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19;
- c) bez ohľadu na článok 3 ods. 1 prvý pododsek písm. a) a článok 3 ods. 1 druhý pododsek smernice Rady 2008/119/ES⁴ sa zakazuje ustajnenie teliat v individuálnych boxoch po uplynutí jedného týždňa veku okrem prípadov aplikovaných na jednotlivé zvieratá na obmedzený čas, ak je to opodstatnené z veterinárnych dôvodov.

2.1.4. Hustota chovu

Pokiaľ ide počet hovädzieho dobytku, oviec a kôz na jeden hektár, dodržiavajú sa tieto hraničné hodnoty:

Kategória alebo druh	Maximálny počet zvierat na hektár
----------------------	-----------------------------------

⁴

Smernica Rady 2008/119/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu teliat (Ú. v. EÚ L 10, 15.1.2009, s. 7).

	zodpovedajúci 170 kg N/ha/rok
Teľatá vo výkrme	5
Ostatný hovädzí dobytok do jedného roka veku	5
Býky medzi prvým a druhým rokom veku	3,3
Jalovice medzi prvým a druhým rokom veku	3,3
Býky vo veku dvoch rokov a viac	2
Chovné jalovice	2,5
Jalovice vo výkrme	2,5
Dojnice	2
Vyradené dojnice	2
Ostatné kravy	2,5
Kozy	13,3
Bahnice	13,3

Minimálne plochy na vnútorné ustajnenie a vonkajší pohyb a iné vlastnosti ustajnenia hovädzieho dobytku, oviec a kôz sú takéto:

	Vnútorná plocha (čistá plocha, ktorú majú zvieratá k dispozícii)		Vonkajšia plocha (plocha výbehov, okrem pastvín)
	Min. živá hmotnosť (kg)	m ² /kus	m ² /kus
Chov a výkrm hovädzieho dobytku	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	nad 350	5 pri najmenej 1 m ² /100 kg	3,7 pri najmenej 0,75 m ² /100 kg
Dojnice		6	4,5
Plemenné býky		10	30
Ovce a kozy		1,5 ovce/kozy	2,5
		0,35 jahňatá/kozľatá	2,5 s 0,5 jahňatá/kozľatá

2.2. Chov koňovitých zvierat

2.2.1. Konverzia

Aby sa koňovité zvieratá a výrobky z nich považovali za ekologické, pravidlá výroby tohto nariadenia sa uplatňujú najmenej:

- a) 12 mesiacov na produkciu mäsa a v každom prípade najmenej tri štvrtiny ich života;
- b) šesť mesiacov v prípade zvierat na produkciu mlieka.

2.2.2. Výživa

Pokiaľ ide o výživu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) koňovité zvieratá majú prístup k pastvinám na spásanie vždy, keď to podmienky umožňujú;
- b) v prípadoch, keď koňovité zvieratá majú prístup na pastvinu počas obdobia pasenia a ak systém zimného ustajnenia poskytuje zvieratám voľnosť pohybu, povinnosť zabezpečovať voľné plochy počas zimných mesiacov sa nemusí dodržať;
- c) okrem každoročného obdobia sezónneho presunu zvierat na pasienky v zmysle bodu 1.4.2.2., aspoň 90 % krmiva pochádza zo samotného hospodárstva alebo ak to nie je uskutočniteľné, vyrába sa v spolupráci s inými ekologickými hospodárstvami v tom istom regióne;
- d) základom chovných systémov pre koňovité zvieratá je čo najväčšie využitie pastvín podľa dostupnosti pasienkov počas rôznych ročných období. Najmenej 60 % sušiny v denných dávkach koňovitých zvierat pozostáva z objemového krmiva, z čerstvej alebo suchej krmoviny, alebo zo siláže;
- e) všetky mláďatá koňovitých zvierat sa pokiaľ možno krmia materským mliekom počas obdobia najmenej troch mesiacov.

2.2.3. Osobitné podmienky ustajnenia

Pokiaľ ide o podmienky umiestňovania včelstiev, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) miesto ustajnenia koňovitých zvierat má hladkú ale nešmykľavú podlahu. Najmenej polovica plochy pre vnútorné ustajnenie určená v tabuľke na minimálne plochy pre koňovité zvieratá, ktoré sú stanovené v bode 2.2.4. je pevná, to znamená, nesmie mať roštovú alebo mriežkovú konštrukciu;
- b) ustajnenie je vybavené pohodlnou, čistou a suchou plochou dostatočnej veľkosti na ležanie/oddych, ktorá pozostáva z pevnej konštrukcie, ktorá nie je roštová. V oddychovej časti je zabezpečené dostatočné množstvo suchej podstielky z roztrúseného podstielkového materiálu. Podstielka pozostáva zo slamy alebo iného vhodného prírodného materiálu. Podstielku možno zlepšiť alebo obohatiť ktorýmkoľvek z minerálnych výrobkov povolených ako hnojivo alebo pôdne pomocné látky na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.

2.2.4. Hustota chovu

Pokiaľ ide o počet koňovitých zvierat na jeden hektár, dodržiava sa táto hraničná hodnota:

Kategória alebo druh	Maximálny počet zvierat na hektár zodpovedajúci 170 kg N/ha/rok
----------------------	--

Koňovité zvieratá staršie ako šesť mesiacov	2
---	---

Minimálne plochy na vnútorné ustajnenie a vonkajší pohyb a iné vlastnosti ustajnenia koňovitých zvierat sú takéto:

	Vnútorná plocha (čistá plocha, ktorú majú zvieratá k dispozícii)		Vonkajšia plocha (plocha výbehov, okrem pastvín)
	Min. živá hmotnosť (kg)	m ² /kus	m ² /kus
Plemenitby a výkrm koňovitých zvierat	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	nad 350	5 pri najmenej 1 m ² /100 kg	3,7 pri najmenej 0,75 m ² /100 kg

2.3. Výroba ošípaných

2.3.1. Konverzia

Aby sa ošípané a výrobky z nich považovali za ekologické, pravidlá výroby tohto nariadenia sa uplatňujú najmenej šesť mesiacov.

2.3.2. Výživa

Pokiaľ ide o výživu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- aspoň 60 % krmiva pochádza zo samotného hospodárstva alebo v prípade, že to nie je uskutočniteľné, vyrába sa v tom istom regióne v spolupráci s inými ekologickými hospodárstvami alebo prevádzkovateľmi krmivárskych podnikov;
- všetky mláďatá ošípaných sa pokiaľ možno krmia materským mliekom počas obdobia najmenej 40 dní;
- do dennej dávky pre ošípané sa pridáva objemové krmivo, čerstvá alebo suchá krmovina alebo siláž.

2.3.3. Osobitné podmienky ustajnenia

Pokiaľ ide o podmienky umiestňovania včelstiev, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- miesto ustajnenia ošípaných má hladkú ale nešmykľavú podlahu. Najmenej polovica plochy pre vnútorné ustajnenie určená v tabuľke na minimálne plochy pre ošípané, ktoré sú stanovené v bode 2.3.4. je pevná, to znamená, nesmie mať roštovú alebo mriežkovú konštrukciu;
- ustajnenie ošípaných je vybavené pohodlnou, čistou a suchou plochou dostatočnej veľkosti na ležanie/oddych, ktorá pozostáva z pevnej konštrukcie, ktorá nie je roštová. V oddychovej časti je zabezpečené dostatočné množstvo suchej podstielky z roztrúseného podstielkového materiálu. Podstielka pozostáva zo slamy alebo iného vhodného prírodného materiálu. Podstielku možno zlepšiť alebo obohatiť ktorýmkoľvek z minerálnych výrobkov

povolených ako hnojivo alebo pôdne pomocné látky na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19;

- c) prasnice sa chovajú v skupinách s výnimkou posledného štádia gravidity a počas obdobia dojčenia;
- d) ciciaky sa nechovajú na rovných doskách ani v kotercoch;
- e) plochy na voľný pohyb umožňujú ošípaným vypúšťať trus a rýpať. Na rýpanie možno využiť rôzne substráty.

2.3.4. Hustota chovu

Pokiaľ ide o počet ošípaných na jeden hektár, dodržiavajú sa tieto hraničné hodnoty:

Kategória alebo druh	Maximálny počet zvierat na hektár zodpovedajúci 170 kg N/ha/rok
Ciciaky	74
Chovné prasnice	6,5
Ošípané na výkrm	14
Ostatné ošípané	14

Minimálne plochy na vnútorné ustajnenie a vonkajší pohyb a iné vlastnosti ustajnenia ošípaných sú takéto:

	Vnútorná plocha (čistá plocha, ktorú majú zvieratá k dispozícii)		Vonkajšia plocha (plocha výbehov, okrem pastvín)
	Min. živá hmotnosť (kg)	m ² /kus	m ² /kus
Opravené prasnice s ciciakmi do 40 dní		7,5 prasnice	2,5
Ošípané na výkrm	do 50	0,8	0,6
	do 85	1,1	0,8
	do 110	1,3	1
Ciciaky	staršie ako 40 dní a do 30 kg	0,6	0,4
Plemenné ošípané		2,5 samíc	1,9
		6 samcov Pokiaľ sa výbeh bežne využíva: 10 m ² /kanca	8,0

2.4. Výroba hydiny

2.4.1. Konverzia

Aby sa hydina a výrobky z nich považovali za ekologické, pravidlá výroby tohto nariadenia sa uplatňujú najmenej:

- a) 10 týždňov v prípade hydiny na produkciu mäsa privezenej pred dosiahnutím veku troch dní;
- b) šesť týždňov v prípade hydiny na produkciu vajec.

2.4.2. Pôvod hydiny

Hydina sa chová buď dovtedy, kým nedosiahne minimálny vek, alebo pochádza z pomaly rastúcich línií hydiny vymedzených príslušným orgánom. Ak poľnohospodár nepoužíva pomaly rastúce línie hydiny, minimálny vek pri porážke je:

- a) 81 dní pre kurčatá;
- b) 150 dní pre kapúny;
- c) 49 dní pre pekinské kačice;
- d) 70 dní pre samice pižmovej kačice;
- e) 84 dní pre pižmových káčerov;
- f) 92 dní pre divé kačice;
- g) 94 dní pre perličky;
- h) 140 dní pre moriaky a husi na pečenie a
- i) 100 dní pre morky.

2.4.3. Výživa

Pokiaľ ide o výživu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) aspoň 60 % krmiva pochádza zo samotného hospodárstva alebo v prípade, že to nie je uskutočniteľné, vyrába sa v tom istom regióne v spolupráci s inými ekologickými hospodárstvami alebo prevádzkovateľmi krmivárskych podnikov;
- b) do dennej dávky sa pridáva objemové krmivo, čerstvá alebo suchá krmovina alebo siláž.

2.4.4. Osobitné podmienky ustajnenia

Pokiaľ ide o podmienky umiestňovania včelstiev, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) hydina sa nesmie chovať v klietkach;
- b) vodná hydina má prístup k potoku, rybníku, jazeru alebo nádrži vždy, keď to umožňuje počasie a hygienické podmienky, s cieľom rešpektovať jej druhovo špecifické potreby a požiadavky na dobré životné podmienky zvierat; keď to počasie nedovoľuje, majú prístup k vode, do ktorej si môžu namočiť hlavu, aby si očistili perie;
- c) hydina má prístup na voľné plochy najmenej počas jednej tretiny života. Voľné plochy pre hydinu sú pokryté najmä vegetáciou a zabezpečené ochrannými zariadeniami a hydine sa umožňuje ľahký prístup k dostatočnému počtu napájacích žľabov;

- d) v prípade, že sa hydina chová vo vnútorných priestoroch v dôsledku obmedzení alebo povinností uložených na základe právnych predpisov Únie, má stály prístup k dostatočnému množstvu objemového krmiva a vhodného materiálu s cieľom vyhovieť jej etologickým potrebám;
- e) budovy pre všetky druhy hydiny spĺňajú tieto podmienky:
- aspoň jedna tretina plochy podlahy je pevná, to znamená bez roštových alebo mriežkových konštrukcií, a je pokrytá výstelkovým materiálom, ako je slama, hobliny z dreva, piesok alebo mačina;
 - v hydinárskych zariadeniach pre nosnice je dostatočne veľká časť podlahovej plochy, ktorú majú nosnice k dispozícii, prispôbená na zozbieranie hydinového trusu;
 - hydina má bidlá takej veľkosti a v takom počte, ktoré sú primerané veľkosti skupiny a veľkosti vtákov, ako je stanovené v tabuľke na minimálne plochy na vnútorné ustajnenie a vonkajší pohyb a iné vlastnosti ustajnenia na výrobu hydiny uvedenej v bode 2.4.5.;
 - vonkajšie hranice haly, t. j. vrátane novej verandy, majú priechody na vstup a výstup takej veľkosti, ktorá je primeraná vtákom, a tieto priechody majú spoločnú dĺžku aspoň 4 m na 100 m² plochy haly, ktorá je vtákom k dispozícii. Ak existuje veranda, vnútorné priechody medzi halou a verandou majú kombinovanú dĺžku 2 m na 100 m² plochy haly. Umožní sa dvadsaťštyrihodinový prístup k verande;
 - haly pre hydinu sú vybudované takým spôsobom, ktorý všetkým vtákom umožňuje ľahký prístup na voľnú plochu, t. j. maximálna vzdialenosť od ktoréhokoľvek bodu v hale po najbližší vonkajší priechod nesmie byť dlhšia ako 15 m;
 - viacúrovňové systémy majú najviac tri úrovne úžitkových plôch vrátane prízemí. Medzi úrovňami alebo pomocnými priestormi, ako sú plochy na hniezdenie, nesmie byť viac ako 1 m. Na vyšších úrovniach možno hnoj odstraňovať automatizovanými systémami;
- f) prirodzené svetlo sa môže doplniť umelým osvetlením, aby sa im zabezpečilo najviac 16 hodín svetla denne s nepretržitým obdobím nočného odpočinku bez umelého osvetlenia najmenej osem hodín;
- g) medzi jednotlivými turnusmi chovanej hydiny sa budovy vyprázdňujú. Počas tohto času sa budovy a zariadenia vyčistia a vydezinfikujú. Okrem toho po ukončení chovu každého turnusu hydiny sa výbehy nechajú prázdne počas obdobia, ktoré určia členské štáty, aby sa umožnilo opätovné vyrastenie vegetácie. Tieto požiadavky sa neuplatňujú, ak sa hydina nechová v skupinách, nedrží sa vo výbehoch a počas dňa sa môže voľne pohybovať.

2.4.5. Hustota chovu

Pokiaľ ide o počet zvierat na jeden hektár, dodržiavajú sa tieto hraničné hodnoty:

Kategória alebo druh	Maximálny počet zvierat na hektár zodpovedajúci 170 kg N/ha/rok
Brojlery	580

Nosnice	230
---------	-----

Minimálne plochy na vnútorné ustajnenie a vonkajší pohyb a iné vlastnosti ustajnenia pre vtáky druhov *Gallus gallus* sú takéto:

	<i>Plemenné zvieratá/rodičia</i>	<i>Mladé jedince</i>		<i>Jedince na výkrm</i>		<i>Kapúny</i>	<i>Nosnice</i>
Vek	Hniezdiace vtáky	Kurence 0 – 8 týždňov	Kurence 9 – 18 týždňov	Počiatočná fáza 0 – 21 dní	Záverečná fáza 22 – 81 dní	22 – 150 dní	Nosnice od 19 týždňov
Hustota chovu v halách (vtáci na m ² využiteľnej plochy) pre pevné a mobilné haly	6 vtákov	24 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	15 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	20 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	6 vtákov
Priestor medzi bidlami (cm)							18
Dodatočné hraničné hodnoty pre viacúrovňové systémy/m ² plochy prízemia (vrátane verandy, ak je k nej 24 h prístup)	9 vtákov	36 vtákov bez plochy verandy	22 vtákov	Bežne sa neuplatňuje			9 vtákov
Hraničné hodnoty pre veľkosti kídľa	3 000 vrátane samcov	10 000*	3 300	10 000*	4 800	2 500	3 000
Hustota chovu pre voľné výbehy (m ² /vtáka), pokiaľ sa neprekročí hraničná hodnota 170 kg N/ha/rok	4	1	4	1	4	4	4

* ďalej deliteľné na výrobu 3 x 3 000 alebo 2 x 4 800 dávok

Minimálne plochy na vnútorné ustajnenie a vonkajší pohyb a iné vlastnosti ustajnenia pre vtáky iných druhov než *Gallus gallus* sú takéto:

	<i>Moriaky a morky</i>		<i>Husi</i>	<i>Kačice</i>				<i>Perličky</i>
Druh	Moriaky	Morky	Všetky	Pekinské	Pižmové káčery	Pižmové kačice	Kačica divá	Všetky
Hustota chovu v halách (vtáci na m ² využiteľnej plochy) pre pevné a mobilné haly	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²	10 vtákov pri najviac 21 kg živej hmotnosti/m ²
Priestor medzi bidlami (cm)	40	40	Bežne sa neuplatňuje	Bežne sa neuplatňuje	40	40	Bežne sa neuplatňuje	20
Hraničné hodnoty pre veľkosti kŕdľa	2 500	2 500	2 500	4 000 samíc 3 200 samcov	3 200	4 000	3 200	5 200
Hustota chovu pre voľné výbehy (m ² /vtáka), pokiaľ sa neprekročí hraničná hodnota 170 kg N/ha/rok	10	10	15	4,5	4,5	4,5	4,5	4

2.4.6. Prístup na voľné plochy

Pokiaľ ide o prístup na voľné plochy, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- hydina má prístup na voľné plochy najmenej počas jednej tretiny života. Od čo možno najskoršieho veku sa cez deň zabezpečí najmä nepretržitý prístup k voľným plochám vždy, keď to fyziologické a fyzikálne podmienky umožňujú, s výnimkou dočasných obmedzení uložených na základe právnych predpisov Únie;
- voľné plochy pre hydinu sú pokryté najmä vegetáciou zloženou z rôznych rastlín, sú zabezpečené ochrannými zariadeniami a hydine umožňujú ľahký prístup k dostatočnému počtu napájacích žľabov. Vegetácia na voľných plochách sa pravidelne zbiera a odstraňuje, aby sa obmedzil potenciálny prebytok živín. Voľné plochy nepresahujú okruh 150 m od najbližších priechodov hydinárne. Povoľuje sa však rozšírenie až do 350 m od najbližšieho priechodu hydinárne, pokiaľ je na voľnej ploche rovnomerne rozmiestnený dostatočný počet prístreškov a napájadiel, pričom na jednom hektári sú najmenej štyri prístrešky;
- pokiaľ je dostupnosť krmiva z dostupnej oblasti obmedzená, napríklad z dôvodu dlhodobej snehovej pokrývky alebo suchého počasia, strava hydiny musí zahŕňať doplnkové krmivo v rámci objemového krmiva;

- d) v prípade, že sa hydina chová vo vnútorných priestoroch v dôsledku obmedzení alebo povinností uložených na základe právnych predpisov Únie, má stály prístup k dostatočnému množstvu objemového krmiva a vhodného materiálu s cieľom vyhovieť jej etologickým potrebám.

2.4.7. Dobré životné podmienky zvierat

Zakazuje sa šklbanie živej hydiny.

2.5. Včelárstvo

2.5.1. Konverzia

Včelárske výrobky sa môžu predávať ako výrobok ekologického poľnohospodárstva len v prípade, ak sa pravidlá ekologickej výroby uvedené v tomto nariadení uplatňujú minimálne jeden rok.

Počas obdobia konverzie sa vosk nahradí voskom pochádzajúcim z ekologického včelárstva.

2.5.2. Pôvod včiel

Uprednostňuje sa použitie druhu *Apis mellifera* a jeho miestnych ekotypov.

2.5.3. Výživa

Pokiaľ ide o výživu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) na konci výrobnnej sezóny sa v úľoch ponechajú dostatočné zásoby medu a peľu na prežitie zimy;
- b) kŕmenie kolónií včiel sa povoľuje len vtedy, ak sú úle ohrozené z dôvodu klimatických podmienok. Na kŕmenie sa používa ekologický med, ekologický cukrový sirup alebo ekologický cukor.

2.5.4. Osobitné pravidlá prevencie chorôb a veterinárnej liečby vo včelárstve

Pokiaľ ide o prevenciu chorôb a veterinárnu liečbu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) na účely ochrany rámkov, úľov a plástov, najmä pred škodcami sa povoľujú len prípravky proti hlodavcom (len na použitie v pascách) a príslušné výrobky povolené na používanie v ekologickej výrobe v súlade s článkom 19;
- b) povoľujú sa fyzikálne postupy na účely dezinfekcie včelínov, ako sú napríklad para alebo priamy plameň;
- c) ničenie samčieho včelieho plodu sa povoľuje len na izolovanie zamorenia klieštikom včelím (*Varroa destructor*);
- d) ak kolónie napriek všetkým preventívnym opatreniam ochorejú alebo sa nainfikujú, ihneď sa ošetrí, a ak je to nevyhnutné, môžu sa kolónie umiestniť do izolovaných včelínov;
- e) v prípade zamorenia klieštikom včelím (*Varroa destructor*) sa môže použiť kyselina mravčia, kyselina mliečna, kyselina octová a kyselina šťaveľová, ako aj mentol, tymol, eukalyptol alebo gáfor;
- f) ak sa aplikuje liečba chemicky syntetizovanými alopatickými prostriedkami, ošetrované kolónie sa počas tohto obdobia umiestnia do izolovaných včelínov a všetok vosk sa nahradí voskom pochádzajúcim z ekologického chovu včiel.

Následne sa na tieto kolónie uplatňuje obdobie konverzie v trvaní jedného roka stanovené v bode 2.5.1;

- g) písm. f) sa neuplatňuje na výrobky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.

2.5.5. Osobitné podmienky umiestňovania včelstiev

Pokiaľ ide o podmienky umiestňovania včelstiev, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) včelíny sa umiestňujú do oblastí, ktoré zabezpečujú, aby zdroje nektáru a peľu pochádzali v zásade z ekologicky pestovaných plodín alebo prípadne z prirodzenej vegetácie či lesov spravovaných inak ako ekologicky, alebo plodín, ktoré sa ošetrojú spôsobmi, ktoré majú iba malý vplyv na životné prostredie;
- b) včelíny sa udržiavajú v dostatočnej vzdialenosti od zdrojov, ktoré by mohli spôsobiť kontamináciu včelích výrobkov alebo zlý zdravotný stav včiel;
- c) včelíny sa umiestňujú tak, aby zdroje nektáru a peľu v okruhu 3 km od miesta včelína pochádzali najmä z ekologicky pestovaných plodín alebo prirodzenej vegetácie či plodín, ktoré sa ošetrojú spôsobmi s malým vplyvom na životné prostredie rovnocennými s tými, ktoré sú stanovené v článkoch 28 a 30 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, ktoré nemôžu ovplyvniť kvalifikáciu včelárskej výroby ako ekologickej. Tieto požiadavky sa neuplatňujú, ak vegetácia nekvitne alebo ak sú úle v stave pokoja;
- d) úle a materiály používané pri včelárstve sa vyrábajú zásadne z prírodných materiálov, ktoré nepredstavujú žiadne nebezpečenstvo znečistenia životného prostredia alebo včelárskych výrobkov;

2.5.6. Osobitné pravidlá týkajúce sa postupov vo včelárstve

Pokiaľ ide o postupy vo včelárstve, uplatňujú tieto pravidlá:

- a) včelí vosk z novozaložených včelínov pochádza z jednotiek s ekologickou výrobou;
- b) v úľoch sa smú používať len prírodné výrobky, ako sú napríklad propolis, vosk a rastlinné oleje;
- c) zakazuje sa používanie chemických syntetických repelentov počas operácií vytáčania medu;
- d) zakazuje sa vytáčať med z plodových plástov;
- e) včelárstvo sa nepovažuje za ekologické, ak sa vykonáva v regiónoch alebo oblastiach, ktoré členské štáty určili ako regióny alebo oblasti, v ktorých nie je možné ekologické včelárstvo.

2.5.7. Dobré životné podmienky zvierat

Pokiaľ ide o dobré životné podmienky zvierat, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) zakazuje sa ničenie včiel v plástoch ako spôsob súvisiaci so zberom včelích výrobkov;
- b) zakazuje sa mrzačenie, ako je zopnutie krídiel včelích kráľovien.

Časť III: Pravidlá produkcie morských rias a chovu živočíchov akvakultúry

1. Vymedzenie pojmov

Na účely tejto časti sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „uzavreté recirkulačné zariadenie akvakultúry“ je zariadenie, v ktorom sa vykonáva akvakultúra v rámci uzavretého prostredia na súši alebo na plavidle, využívajúce recirkuláciu vody, závislé od neustáleho vonkajšieho vstupu energie na stabilizáciu prostredia pre živočíchov akvakultúry;
2. „energia z obnoviteľných zdrojov“ sú obnoviteľné nefosílné zdroje energie, ako sú veterná, solárna, geotermálna energia, energia vln a príboja, vodná energia, energia zo skládkových plynov, z plynov z čistiarní odpadových vôd a bioplynov;
3. „liaheň“ je miesto rozmnožovania, liahnutia a chovu v počiatočných fázach života živočíchov akvakultúry, najmä plutvovitých rýb a ulitníkov;
4. „odchovňa“ je miesto, kde sa uskutočňuje prechodný systém výroby, medzi liahňou a fázou dospelosti; fáza chovu v odchovni sa končí v prvej tretine výrobného cyklu okrem druhov, pri ktorých sa vyskytuje smoltifikačný proces;
5. „znečistenie“ je priame alebo nepriame zavedenie látok alebo energie do vodného prostredia, ako sa vymedzuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES⁵ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES⁶ vo vodách, na ktoré sa tieto smernice príslušne uplatňujú;
6. „polykultúra“ je chov dvoch alebo viacerých druhov väčšinou rôznych trofických úrovní v tej istej kultúrnej jednotke;
7. „výrobný cyklus“ je dĺžka života živočícha akvakultúry alebo morských rias od najranejšej životnej fázy (v prípade živočíchov akvakultúry oplodnené vajíčka) až po výlov alebo zber;
8. „miestne chované druhy“ sú druhy, ktoré nepatria medzi cudzie ani lokálne sa nevyskytujúce druhy podľa nariadenia Rady (ES) č. 708/2007⁷, ako aj druhy uvedené v prílohe IV k uvedenému nariadeniu;
9. „hustota chovu“ je živá hmotnosť živočíchov akvakultúry na meter kubický vody v ktoromkoľvek štádiu vývoja a v prípade platesotvarých a kreviet živá hmotnosť na meter štvorcový povrchu.

2. Všeobecné požiadavky

- 2.1. Činnosti sa realizujú v lokalitách, ktoré nie sú znečisťované výrobkami alebo látkami nepovolenými na použitie v ekologickej výrobe, alebo znečisťujúcimi látkami, ktoré by ohrozili ekologický charakter výrobkov.
- 2.2. Ekologické výrobné jednotky a výrobné jednotky iné ako ekologické sú vhodne oddelené, a to v súlade s minimálnymi odstupmi stanovenými členskými štátmi,

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 708/2007 z 11. júna 2007 o využívaní cudzích a lokálne sa nevyskytujúcich druhov v akvakultúre (Ú. v. EÚ L 168, 28.6.2007, s. 1).

pokiaľ boli stanovené. Takéto opatrenia na oddelenie sa zakladajú na prírodných podmienkach, oddelení vodných distribučných systémov, vzdialenostiach, prílivovom prúde a umiestnení ekologických výrobných jednotiek v protiprúde a v prúde. Produkcia morských rias sa nepovažuje za ekologickú, ak sa vykonáva na miestach alebo v oblastiach určených orgánmi členskými štátmi ako miesta alebo oblasti nevhodné na ekologickú akvakultúru alebo zber morských rias.

- 2.3. V prípade výrobných jednotiek vyrábajúcich viac ako 20 ton výrobkov akvakultúry ročne je pre všetky nové činnosti, pre ktoré sa žiada o zaradenie do ekologickej výroby, potrebné environmentálne hodnotenie primerané príslušnej výrobnej jednotke s cieľom určiť podmienky tejto výrobnej jednotky a jej bezprostredného okolia a pravdepodobné vplyvy jej činnosti. Prevádzkovateľ predloží štátnej inšpekčnej organizácii alebo súkromnej inšpekčnej organizácii environmentálne hodnotenie. Obsah environmentálneho hodnotenia sa zakladá na prílohe IV k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ⁸. Ak príslušná jednotka už bola predmetom podobného hodnotenia, potom je povolené jeho využívanie na tento účel.
- 2.4. Prevádzkovateľ predloží plán udržateľného riadenia primeraný výrobnej jednotke akvakultúry a zberu morských rias.
- 2.5. Uvedený plán sa každoročne aktualizuje a podrobne uvedie vplyv činnosti na životné prostredie, potrebné environmentálne monitorovanie a zoznam potrebných opatrení na zníženie negatívneho vplyvu na okolité vodné a suchozemské prostredie vrátane vylučovania živín do prostredia za výrobný cyklus alebo za rok, ak je to vhodné. V pláne sa zaznamenáva kontrola a oprava technického zariadenia.
- 2.6. Prevádzkovatelia podnikov v oblasti akvakultúry a morských rias vypracujú v rámci plánu udržateľného riadenia harmonogram znižovania odpadu, ktorý sa zavedie pri začatí činností. Pokiaľ je to možné, využitie zostatkového tepla sa obmedzí na energiu z obnoviteľných zdrojov. V súvislosti so zberom morských rias sa na začiatku uskutoční jednorazový odhad biomasy.

3. Požiadavky na morské riasy

Okrem všeobecných pravidiel výroby stanovených v článkoch 7, 8, 9 a 12 a v náležitých prípadoch v oddiele 2 sa na zber a produkciu morských rias uplatňujú pravidlá stanovené v tomto oddiele 3. Uvedené pravidlá sa uplatňujú *mutatis mutandis* na produkciu všetkých mnohobunkových morských rias alebo fytoplanktónu a mikrorias na ďalšie použitie ako krmivo pre živočíchy akvakultúry.

- 3.1. Konverzia
 - 3.1.1. Obdobie konverzie pre zber morských rias je šesť mesiacov.
 - 3.1.2. Obdobie konverzie pre jednotku na pestovanie morských rias je šesť mesiacov alebo jeden celý výrobný cyklus podľa toho, čo trvá dlhšie.
 - 3.1.3. Počas obdobia konverzie sa podnik akvakultúry môže rozdeliť na jasne oddelené jednotky, z ktorých nie všetky jednotky sa riadia v rámci ekologickej výroby. Pokiaľ ide o produkciu morských rias, môžu sa pestovať rovnaké druhy pod podmienkou, že jednotky sú dostatočne oddelené.
- 3.2. Pravidlá výroby morských rias

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012, s. 1).

- 3.2.1. Zber voľne rastúcich morských rias a ich častí prirodzene rastúcich v mori sa považuje za ekologickú výrobu, pokiaľ:
- a) oblasti rastu majú veľmi dobrý ekologický stav, ako sa vymedzuje v smernici 2000/60/ES⁹, a nie sú nevhodné zo zdravotného hľadiska;
 - b) zber výrazne neovplyvní stabilitu prirodzeného ekosystému ani zachovávanie druhov v oblasti zberu.
- 3.2.2. Aby sa pestovanie morských rias považovalo za ekologické, vykonáva sa v pobrežných oblastiach, ktorých vlastnosti sú z hľadiska životného prostredia a zdravia minimálne rovnocenné s vlastnosťami uvedenými v bode 3.2.1 písm. a). Okrem toho sa uplatňujú tieto pravidlá výroby:
- a) vo všetkých fázach výroby od odberu mladých morských rias až po zber sa využívajú udržateľné postupy;
 - b) s cieľom zabezpečiť zachovanie širokého genofondu sa mladé morské riasy pravidelne odoberajú z voľnej prírody, aby doplnili zásoby v oblastiach pestovania;
 - c) nesmú sa používať hnojivá s výnimkou krytých zariadení, a to len ak boli povolené na používanie v ekologickej výrobe na tento účel.
- 3.3. Pestovanie morských rias
- 3.3.1. Pri pestovaní morských rias v mori sa využívajú len živiny, ktoré sa prirodzene vyskytujú v životnom prostredí alebo pochádzajú z ekologického chovu živočíchov akvakultúry, pokiaľ možno takého, ktorý sa nachádza v blízkom okolí a je súčasťou polykulturného systému.
- 3.3.2. V zariadeniach na pevnine, kde sa využívajú vonkajšie zdroje živín, musí byť úroveň živín v odtokajúcej vode preukázateľne rovnaká alebo nižšia ako v pritekajúcej vode. Môžu sa používať len živiny rastlinného alebo minerálneho pôvodu povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.
- 3.3.3. Hustota pestovania alebo prevádzková intenzita sa evidujú a zachovávajú integritu vodného prostredia zabezpečením neprekročenia maximálneho množstva morských rias, ktoré môžu byť pestované bez negatívnych vplyvov na životné prostredie.
- 3.3.4. Ak je to možné, laná a iné zariadenie používané na pestovanie morských rias sa opakovane používajú a recyklujú.
- 3.4. Udržateľný zber voľne rastúcich morských rias
- 3.4.1. Na začiatku zberu morských rias sa uskutoční jednorazový odhad biomasy.
- 3.4.2. V jednotke alebo priestoroch sa vedie evidencia dokumentov, na základe ktorých môže prevádzkovateľ určiť a štátna inšpekčná organizácia alebo súkromná inšpekčná organizácia skontrolovať, že zberače dodali len morské riasy vyrobené v súlade s týmito nariadením.
- 3.4.3. Zber sa vykonáva tak, aby zberané množstvá nemali podstatný vplyv na stav vodného prostredia. V oblastiach zberovej techniky, minimálnej veľkosti, veku,

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/113/ES z 12. decembra 2006 o kvalite vôd mäkkýšov (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 14).

reprodukčných cyklov a rozsahu zostávajúcich morských rias sa prijímú opatrenia na zabezpečenie možnosti obnovy morských rias a na zamedzenie vedľajších úlovkov.

- 3.4.4. Ak sa morské riasy zberajú zo spoločnej oblasti, je potrebné, aby boli k dispozícii doklady dokazujúce, že celkový zber je v súlade s týmto nariadením.

4. Požiadavky na živočíchy akvakultúry

Okrem všeobecných pravidiel výroby stanovených v článkoch 7, 8, 9 a 12 sa na druhy rýb, kôrovcov, ostnokožcov a mäkkýšov, ako sa uvádza v bode 4.1.5.10, uplatňujú pravidlá stanovené v tomto oddiele 4. Dané pravidlá sa uplatňujú *mutatis mutandis* aj na zooplanktón, veľmi malé kôrovce, vírniky, červy a iné vodné živočíchy, ktoré slúžia ako krmivo pre vodné živočíchy.

4.1. Všeobecné požiadavky

4.1.1. Konverzia

- 4.1.1.1. Na výrobné jednotky akvakultúry sa vzťahujú tieto obdobia konverzie pre tieto typy akvakultúrnych zariadení vrátane už existujúcich živočíchov akvakultúry:

- a) obdobie konverzie 24 mesiacov pre zariadenia, ktoré nie je možné vypustiť, vyčistiť a dezinfikovať;
- b) obdobie konverzie 12 mesiacov pre zariadenia, ktoré boli vypustené alebo neboli využívané;
- c) obdobie konverzie 6 mesiacov pre zariadenia, ktoré boli vypustené, vyčistené a dezinfikované;
- d) obdobie konverzie v dĺžke troch mesiacov pre prírodné vodné zariadenia vrátane zariadení, ktoré produkujú lastúrniky.

- 4.1.1.2. Počas obdobia konverzie sa podnik akvakultúry môže rozdeliť na jasne oddelené jednotky, z ktorých nie všetky jednotky sa riadia podľa ekologickej výroby. Pokiaľ ide o výrobu živočíchov akvakultúry, môžu sa zahrnúť rovnaké druhy pod podmienkou, že jednotky sú dostatočne oddelené.

4.1.2. Pôvod živočíchov akvakultúry

- 4.1.2.1. Pokiaľ ide o pôvod živočíchov akvakultúry, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) ekologická akvakultúra sa zakladá na chove mladých jedincov, ktorí pochádzajú z ekologických chovov generačných rýb a ekologických sádok;
- b) miestne chované druhy a chov slúžia na získanie línií, ktoré sú lepšie prispôbené výrobným podmienkam, zabezpečujú dobré zdravie a dobré životné podmienky zvierat a dobre využívajú zdroje krmív. Štátnej inšpekčnej organizácii alebo súkromnej inšpekčnej organizácii sa poskytne dokumentácia o ich pôvode a manipulácii s nimi;
- c) vyberú sa druhy, ktoré sú silné a je ich možné chovať bez toho, že by sa výrazne poškodili druhy vo voľnej prírode;
- d) do hospodárstva možno na zlepšenie genetického fondu priniest živočíchy akvakultúry chytené vo voľnej prírode alebo iné ako ekologické. Takéto živočíchy sa chovajú ekologickým spôsobom aspoň tri mesiace pred použitím na rozmnožovanie.

- 4.1.2.2. Pokiaľ ide o rozmnožovanie, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) zakazuje sa používanie hormónov a ich derivátov;
- b) nevyužívajú sa vytváranie jednopohlavných línií s výnimkou ručného triedenia, umelá indukcia polyploidie, umelá hybridizácia ani klonovanie;
- c) vyberajú sa vhodné línie;
- d) v prípade, že je to vhodné, sa zavedú druhovo špecifické podmienky riadenia chovu generačných rýb, rozmnožovania a produkcie mladých jedincov.

4.1.3. Výživa

4.1.3.1. Pokiaľ ide o krmivo pre ryby, kôrovce a ostnatokožce, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) živočíchy sa krmia krmivom, ktoré spĺňa požiadavky na výživu živočíchov v rôznych vývojových štádiách;
- b) režimy kŕmenia sa navrhnu s týmito prioritami:
 - i) zdravie a dobré životné podmienky zvierat;
 - ii) vysoká kvalita výrobku vrátane výživového zloženia, ktorá má zabezpečiť vysokú kvalitu konečného výrobku určeného na ľudskú spotrebu;
 - iii) malý vplyv na životné prostredie;
- c) rastlinná zložka krmiva pochádza z ekologickej výroby a zložka krmiva vyrobená z vodných živočíchov pochádza z ekologickej akvakultúry alebo z trvalo udržateľného využívania rybárstva;
- d) kŕmne suroviny rastlinného pôvodu, kŕmne suroviny živočíšneho a minerálneho pôvodu, kŕmne doplnkové látky, určité výrobky používané vo výžive zvierat a technologické pomocné látky iné ako ekologické sa používajú len ak boli povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa tohto nariadenia;
- e) nepoužívajú sa rastové stimulanty ani syntetické aminokyseliny;
- f) v ekologickej akvakultúre sa môžu používať iba kŕmne suroviny minerálneho pôvodu povolené na používanie v ekologickej výrobe v súlade s článkom 19;
- g) v ekologickej akvakultúre sa môžu používať iba kŕmne doplnkové látky, určité výrobky používané vo výžive zvierat a technologické pomocné látky, ako sa uvádza v bode 1.4.4 časti II.

4.1.3.2. Pokiaľ ide o lastúrniky a iné druhy, ktoré nekŕmia ľudia, ale živia sa prírodným planktónom, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) takéto vodné živočíchy preciedzajúce potravu z vody získavajú všetky potrebné živiny z prírody okrem mladých jedincov chovaných v liahňach a odchovniach;
- b) rastúci počet oblastí chovu má veľmi dobrý ekologický stav vymedzený v smernici 2000/60/ES.

4.1.3.3. Osobitné pravidlá o krmive pre mäsožravé živočíchy akvakultúry

Krmivo mäsožravých živočíchov akvakultúry má prioritne takýto pôvod:

- a) ekologické krmivo s pôvodom z akvakultúry;

- b) rybia múčka a rybí olej z odrezkov ekologickej akvakultúry pochádzajúcich z rýb, kôrovcov alebo mäkkýšov;
- c) rybia múčka, rybí olej a zložky rybieho pôvodu pochádzajúce z odrezkov z rýb, kôrovcov alebo mäkkýšov už vylovených na ľudskú spotrebu v udržateľnom rybárstve;
- d) rybia múčka, rybí olej a zložky rybieho pôvodu pochádzajúce z odrezkov celých rýb, kôrovcov alebo mäkkýšov už vylovených na ľudskú spotrebu v udržateľnom rybárstve a nepoužitých na ľudskú spotrebu;
- e) ekologické kŕmne suroviny rastlinného alebo živočíšneho pôvodu; rastlinný materiál nesmie presahovať 60 % celkových zložiek.

4.1.3.4. Osobitné pravidlá týkajúce sa krmív pre určité živočíchy akvakultúry

Ryby vo vnútrozemských vodách, krevety a sladkovodné garnáty a tropické sladkovodné ryby sa kŕmia takto:

- a) kŕmia sa krmivom, ktoré je prirodzene dostupné v rybníkoch a jazerách;
- b) ak nie je dostupné prírodné krmivo v dostatočnom množstve uvedené v písmene a), môže sa použiť ekologické krmivo rastlinného pôvodu, pokiaľ možno také, ktoré sa dopestovalo na vlastnom hospodárstve, alebo morské riasy. Prevádzkovatelia vedú dokumentáciu o potrebe podávania týchto dodatočných krmív;
- c) ak sa prírodné krmivo dopĺňa podľa písmena b), môže kŕmna dávka druhov podľa bodu 4.1.5.10. písm. g) a rýb rodu *Pangasius* (*Pangasius* spp.) obsahovať maximálne 10 % rybej múčky alebo rybieho oleja získaného z udržateľného rybárstva.

4.1.4. Starostlivosť o zdravie

4.1.4.1. Prevencia chorôb

Pokiaľ ide o prevenciu chorôb, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) prevencia chorôb sa zakladá na chove živočíchov v optimálnych podmienkach, ktoré sa dosahujú pomocou vhodného umiestnenia, pričom sa okrem iného zohľadňujú požiadavky jednotlivých druhov na dobrú kvalitu vody, prietok a rýchlosť výmeny vody, optimálnu štruktúru sádok, uplatňovanie dobrej akvakultúrnej praxe a postupov riadenia vrátane pravidelného čistenia a dezinfekcie priestorov, vysokokvalitného krmiva, vhodnej hustoty chovu a výberu plemien a línii;
- b) môžu sa používať imunologické veterinárne lieky;
- c) v pláne riadenia zdravia zvierat sa opisujú postupy biologickej bezpečnosti a prevencie chorôb vrátane písomnej dohody pre zdravotné poradenstvo primerané výrobné jednotke s kvalifikovanými v oblasti zdravia živočíchov akvakultúry, ktoré sa poľnohospodárskemu podniku poskytujú najmenej raz ročne a v prípade lastúrníkov najmenej raz za dva roky;
- d) systémy v hospodárstve, zariadenie a nástroje sa pravidelne čistia a dezinfikujú;

- e) organizmy, ktoré sa usádzajú, sa odstraňujú len fyzickými prostriedkami alebo manuálne, a keď to je vhodné, vracajú sa naspäť do mora ďaleko od hospodárstva;
- f) môžu sa používať iba látky na čistenie a dezinfekciu prístrojov a zariadení povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.
- g) Pokiaľ ide o obdobie produkčného pokoja, uplatňujú sa tieto pravidlá:
 - i) príslušný orgán určí, či je potrebné obdobie produkčného pokoja a aká je vhodná dĺžka jeho trvania, ktorá sa uplatňuje a eviduje v dokumentácii po každom produkčnom cykle vo voľných vodných izolačných systémoch na mori;
 - ii) produkčný pokoj nie je povinný pri chove dvojchlopňových lastúrníkov;
 - iii) počas trvania produkčného pokoja sa klieťka alebo iná konštrukcia používaná na chov živočíchov akvakultúry vyprázdni, dezinfikuje a ponechá prázdna do ďalšieho použitia;
- h) pokiaľ je to vhodné, okamžite sa odstráni neskonsumované rybie krmivo, výkaly a uhynuté živočíchy, aby sa zabránilo riziku vážneho environmentálneho poškodenia v súvislosti s úrovňou kvality vody, minimalizovalo sa riziko chorôb a zabránilo sa prilákaniu hmyzu alebo hlodavcov;
- i) ultrafialové svetlo a ozón sa môžu použiť len v liahňach a odchovniach;
- j) na biologickú reguláciu ektoparazitov sa využívajú najmä čistiace ryby.

4.1.4.2. Veterinárna liečba

Pokiaľ ide o veterinárnu liečbu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) ochorenie sa okamžite lieči s cieľom zabrániť utrpeniu živočícha; ak nie je vhodné použiť fytotherapeutické, homeopatické a iné výrobky, môžu sa v prípade potreby za prísnych podmienok a pod dohľadom veterinára použiť chemicky syntetizované alopatické veterinárne lieky vrátane antibiotík. V náležitých prípadoch sa stanovujú obmedzenia pre liečebné kúry a určujú sa ochranné lehoty;
- b) povoľuje sa liečba súvisiaca s ochranou zdravia ľudí a zvierat uložená na základe právnych predpisov Únie;
- c) ak napriek preventívnym opatreniam na zabezpečenie zdravia zvierat podľa bodu 4.1.4.1. vznikne zdravotný problém, môže sa vykonať veterinárna liečba v tomto poradí:
 - i) látky rastlinného, živočíšneho alebo minerálneho pôvodu v homeopatickom zriedení;
 - ii) rastliny a výťažky z nich bez anestetických účinkov a
 - iii) látky ako stopové prvky, kovy, prírodné látky podporujúce imunitu alebo povolené probiotiká;
- d) podávanie alopatických liečiv je obmedzené na dve liečebné kúry za rok s výnimkou očkovaní a povinných eradikačných schém. V prípade výrobného cyklu kratšieho ako jeden rok sa však uplatňuje jedna alopatická liečba. Ak sa

prekročia uvedené obmedzenia pre alopatické liečby, predmetné živočíchy akvakultúry sa nemôžu predávať ako ekologické výrobky;

- e) uplatnenie liečby proti parazitom, okrem povinných kontrolných schém vykonávaných členskými štátmi, sa obmedzuje na dve ošetrenia ročne, alebo na jedno ošetrenie ročne v prípade, keď je výrobný cyklus kratší ako 18 mesiacov;
- f) ochranná lehota pre alopatickú veterinárnu liečbu a zásahy proti parazitom podľa písmena d) vrátane ošetrení v rámci povinných kontrolných a eradikačných schém je dvojnásobkom ochrannej lehoty uvedenej v článku 11 smernice 2001/82/ES alebo ak táto lehota nie je určená, ochranná lehota je 48 hodín;
- g) každé použitie veterinárnych liekov sa oznámi štátnej inšpekčnej organizácii alebo súkromnej inšpekčnej organizácii, a to pred tým ako sa živočíchy uvádzajú na trh ako ekologické výrobky. Ošetrené živočíchy sa zreteľne identifikujú.

4.1.5. Podmienky umiestnenia a postupy chovu

4.1.5.1. Zariadenia pre živočíchov akvakultúry s uzavretou recirkuláciou sa zakazujú okrem liahní a odchovní alebo okrem výroby druhov používaných na chov organizmov slúžiacich ako ekologické krmivo.

4.1.5.2. Umelé ohrievanie alebo chladenie vody sa povoľuje len v liahňach a odchovniach. Voda z prírodných žriediel sa môže používať na ohrievanie alebo chladenie vody vo všetkých fázach výroby.

4.1.5.3. Prostredie chovu živočíchov akvakultúry je vytvorené tak, aby v súlade so špecifickými potrebami daného druhu živočíchov akvakultúry:

- a) mali dosť priestoru pre svoju pohodu a v náležitých prípadoch minimálnu hustotu chovu;
- b) boli chované v kvalitnej vode okrem iného s dostatočným prietokom a rýchlosťou výmeny vody, s dostatočnou úrovňou kyslíka a pri zachovaní nízkej úrovne metabolitov;
- c) boli chované v teplotných a svetelných podmienkach, ktoré sú v súlade s požiadavkami daného druhu, a so zreteľom na zemepisné umiestnenie.

V prípade sladkovodných rýb je usporiadanie dna čo najpodobnejšie prírodným podmienkam.

V prípade kaprov je dno prírodné.

4.1.5.4. Návrh a konštrukcia vodných izolačných systémov chovných priestorov poskytujú prietoky a fyzikálno-chemické parametre, ktoré zabezpečia zdravie zvierat, ich dobré podmienky a naplnenie ich behaviorálnych potrieb.

4.1.5.5. Chovné jednotky na pevnine spĺňajú tieto podmienky:

- a) pokiaľ ide o prietokové systémy, je možné sledovať a riadiť prietok a kvalitu pritekajúcej aj vytekajúcej vody;
- b) minimálne päť percent okolia („rozhranie pôda – voda“) má prírodnú vegetáciu.

4.1.5.6. Izolačné systémy chovných priestorov spĺňajú tieto podmienky:

- a) umiestňujú sa tam, kde prietok, hĺbka a výmena útvarov vody sú vhodné na maximálne zníženie vplyvu na morské dno a útvar okolitej vody;
- b) majú vhodné prevedenie konštrukcie a údržbu klieťok s ohľadom na ich vplyv na prevádzkové prostredie.

4.1.5.7. Izolačné systémy chovných priestorov sa navrhnu, umiestnia a prevádzkujú tak, aby riziko neželaného úniku zvierat bolo minimálne.

4.1.5.8. Ak ryby alebo kôrovce uniknú, prijímajú sa vhodné opatrenia na zníženie vplyvu na miestny ekosystém vrátane opätovného odchytu, ak je potrebný. Vede sa aktualizovaná dokumentácia.

4.1.5.9. Rybníky, nádrže alebo vodné kanály podnikov využívané na produkciu živočíchov akvakultúry sa vybavujú prírodnými filtračnými dnami, usadzovacími nádržami, biologickými alebo mechanickými filtrami na zber odpadových živín alebo sa v nich využívajú morské riasy alebo živočichy (lastúrniky a riasy), čím sa prispieva k zlepšeniu kvality vytekajúcej vody. V náležitých prípadoch sa monitoruje vytekajúca voda v pravidelných intervaloch.

4.1.5.10. Hustota chovu

Pri posudzovaní účinkov hustoty chovu na dobré životné podmienky chovaných rýb sa sleduje stav týchto rýb (ako napríklad poškodenie plutiev, iné zranenia, rýchlosť rastu, správanie a celkový zdravotný stav) a kvalita vody.

Hustota chovu je stanovená podľa druhu alebo skupiny druhov:

- a) Ekologická produkcia lososovitých rýb v sladkej vode:

Dotknuté druhy: pstruh potočný (*Salmo trutta*) – pstruh dúhový (*Oncorhynchus mykiss*) – sivoň americký (*Salvelinus fontinalis*) – losos obyčajný (*Salmo salar*) – sivoň arktický (*Salvelinus alpinus*) – lipeň obyčajný (*Thymallus thymallus*) – sivoň obrovský (*Salvelinus namaycush*) – hlavátka obyčajná (*Hucho hucho*)

Výrobný systém	Odchovné systémy hospodárstiev sa zásobujú z otvorených systémov. Úroveň prietoku zabezpečuje minimálne 60 % nasýtenie kyslíkom pre zásoby živočíchov a zabezpečuje ich pohodlie a likvidáciu vytekajúcej vody z výroby.
Maximálna hustota chovu	Lososovité druhy tu neuvedené 15 kg/m ³ Losos 20 kg/m ³ Pstruh potočný a pstruh dúhový 25 kg/m ³ Sivoň arktický 20 kg/m ³

- b) Ekologická výroba lososovitých rýb v morskej vode:

Dotknuté druhy: losos atlantický (*Salmo salar*), pstruh morský (*Salmo trutta*) – pstruh dúhový (*Oncorhynchus mykiss*)

Maximálna hustota chovu	10 kg/m ³ v sieťových oploteniach
-------------------------	--

- c) Ekologická výroba tresky (*Gadus morhua*) a iných treskovitých rýb (*Gadidae*), ostrieža morského (*Dicentrarchus labrax*), pražmy zlatej (*Sparus aurata*),

sciéne orlovitej (*Argyrosomus regius*), kambaly veľkej [*Psetta maxima* (= *Scophthalmus maximus*)], zubatice striebristej [*Pagrus pagrus* (= *Sparus pagrus*)], rýb druhu *Sciaenops ocellatus* a iných rýb čeľade Sparidae a ryby rodu *Siganus* (*Siganus* spp.)

Výrobný systém	V izolačných systémoch chovných priestorov na otvorenom mori (sieťové ohrady/klietky) s minimálnou rýchlosťou morského prúdu, ktorá zabezpečí optimálne životné podmienky rýb, alebo v otvorených systémoch na súši.
Maximálna hustota chovu	V prípade rýb okrem kambaly veľkej: 15 kg/m ³ V prípade kambaly veľkej: 25 kg/m ²

- d) Ekologická výroba ostrieža morského, pražmy zlatej, sciéne orlovitej, mugíl (*Liza*, *Mugil*) a úhorov (*Anguilla* spp.) v rybníkoch alebo v prílivových oblastiach a v pobrežných zálivoch

Izolačný systém chovných priestorov	Tradičné soľné ohrady premenené na výrobné jednotky akvakultúry a podobné rybníky v prílivových oblastiach.
Výrobný systém	Na zabezpečenie dobrých životných podmienok druhov živočíchov sa primerane obnovuje voda. Minimálne 50 % hrádzi je porastených rastlinami. Vyžadujú sa čistiace rybníky na báze mokradí.
Maximálna hustota chovu	4 kg/m ³

- e) Ekologická výroba jeseterovitých rýb v sladkej vode:
Dotknuté druhy: čeľaď jeseterovité (*Acipenseridae*)

Výrobný systém	Prietok vody v každej chovnej jednotke je dostatočný na zabezpečenie dobrých životných podmienok živočíchov. Kvalita odtekajúcej vody je rovnaká ako kvalita pritekajúcej vody.
Maximálna hustota chovu	30 kg/m ³

- f) Ekologická výroba rýb vo vnútrozemských vodách:
Dotknuté druhy: čeľaď kaprovité (*Cyprinidae*) a iné príbuzné druhy v súvislosti s polykultúrou vrátane ostrieža riečného, šťuky, sumca, belíc a jesetera

Výrobný systém	V rybníkoch, ktoré sa pravidelne úplne vysušajú, a v jazerách. Jazerá sú určené výlučne pre ekologickú výrobu vrátane pestovania plodín na suchých miestach.
----------------	--

	V oblasti výlovu rýb je prívod čistej vody v takom množstve, aby poskytoval rybám optimálne pohodlie. Po vylovení sa ryby uchovávajú v čistej vode. Organické a minerálne hnojenie rybníkov a jazier sa vykonáva iba pomocou hnojív a pôdných pomocných látok povolených na používanie v ekologickej výrobe v súlade s článkom 19 s maximálnou dávkou 20 kg dusíka/ha. Zakazujú sa ošetrovania syntetickými chemickými látkami na kontrolu hydrofytov a pokrývky z vodných rastlín, ktoré sa nachádzajú vo výrobných vodách. Okolo vnútrozemských vodných jednotiek sa uchovávajú oblasti s prírodnou vegetáciou ako vonkajšie ochranné pásmo nezahrnuté do výrobnnej činnosti v súlade s pravidlami ekologickej akvakultúry. Polykultúra pri odchove sa používa pod podmienkou, že sa riadne dodržiavajú kritériá stanovené v týchto špecifikáciách týkajúcich sa ostatných druhov rýb žijúcich v jazerách.
Výnos výroby	Celková výroba druhov je obmedzená na 1 500 kg rýb na hektár za rok.

g) Ekologická výroba kreviet a sladkovodných garnátov (*Macrobrachium* spp.):

Zriadenie výrobných jednotky (jednotiek)	Umiestňuje sa na neúrodných ílovitých miestach, aby sa minimalizoval vplyv vytvorenia rybníka na životné prostredie. Rybníky sa budujú z prírodného, predtým prítomného ílu. Nie je povolené ničiť mangrovy.
Lehota konverzie	Šesť mesiacov pre každý rybník, čo zodpovedá bežnej dĺžke života chovaných kreviet.
Pôvod chovu generálnych rýb	Minimálne polovica chovu generálnych rýb sa zdomácní po troch rokoch prevádzky. Zvyšok budú voľne žijúce generálne ryby bez choroboplodných zárodkov pochádzajúce z udržateľného rybárstva. Pred zavedením na hospodárstvo sa vykoná povinná kontrola prvej a druhej generácie.
Odstránenie očnej stopky	Je zakázané.
Maximálne hodnoty hustoty chovu na hospodárstve a hraničné hodnoty výroby	Zárodočný materiál: maximálne 22 jedincov po larválnom štádiu/m² Maximálna okamžitá biomasa: 240 g/m²

h) Mäkkýše a ostnatokožce

Výrobný systém	Dlhé línie, rošty, chov na lôžkach, sieťové vaky, klieťky, plytké nádrže, závesné valcovité siete, prílivové koly a iné
----------------	---

	izolačné systémy chovných priestorov. Pokiaľ ide o pestovanie sláviok na roštach, počet spúšťacích lán nie je vyšší ako jedno lano na meter štvorcový plochy povrchu. Spúšťacie laná majú maximálnu dĺžku 20 m. Preriedovanie spustených lán sa nevykonáva počas výrobného cyklu, prerozdelenie spustených lán sa však bez zvýšenia hustoty chovu povoľuje už od začiatku.
--	--

- i) Tropické sladkovodné ryby: ryby druhu *Chanos chanos*, ryby rodu *Oreochromis* (*Oreochromis* spp.), ryby rodu *Pangasius* (*Pangasius* spp.):

Výrobný systém	Rybníky a sieťové kletky
Maximálna hustota chovu	Pangasius: 10 kg/m ³ Oreochromis: 20 kg/m ³

4.1.6. Dobré životné podmienky zvierat

4.1.6.1. Všetky osoby zúčastňujúce sa na chove živočíchov akvakultúry majú potrebné základné vedomosti a zručnosti, pokiaľ ide o potreby živočíchov v oblasti ich zdravia a pohody.

4.1.6.2. So živočíchmi akvakultúry sa manipuluje v minimálnej miere, čo najopatrnejšie, s vhodným zariadením a postupmi, ktoré sa používajú na zabránenie stresu a fyzického poškodenia spojeného s postupmi manipulácie. S chovom generálnych rýb sa manipuluje tak, aby sa minimalizovalo fyzické poškodenie a stres a v prípade potreby v anestézii. Postupy triedenia sa minimalizujú, aby boli zabezpečené dobré životné podmienky rýb.

4.1.6.3. V súvislosti s používaním umelého osvetlenia sa uplatňujú tieto obmedzenia:

- v súvislosti s predĺžením prirodzenej dĺžky dňa neprekročí maximálnu hranicu, ktorá berie do úvahy etologické potreby, geografické podmienky a všeobecné zdravie chovaných zvierat, táto maximálna hranica nepresiahne 16 hodín denne, výnimkou sú účely rozmnožovania;
- zamedzuje sa náhlým zmenám intenzity osvetlenia v čase zmeny osvetľovania, a to použitím tlmených svetidiel alebo osvetlenia pozadia.

4.1.6.4. Zavzdušňovanie sa povoľuje na zabezpečenie dobrých životných podmienok a zdravia živočíchov pod podmienkou, že mechanické zavzdušňovače sa pokiaľ možno poháňajú z obnoviteľných zdrojov energie.

4.1.6.5. Kyslík je povolené používať len v súvislosti s požiadavkami týkajúcimi sa zdravia a dobrých životných podmienok zvierat a v kritických obdobiach chovu alebo prepravy v týchto prípadoch:

- výnimočné prípady zvyšovania teploty alebo poklesu atmosférického tlaku, alebo pri havarijných znečisteníach,
- príležitostné postupy riadenia násad, napríklad odber vzoriek a triedenie,
- s cieľom zabezpečiť prežitie násad.

4.1.6.6. Prijmú sa vhodné opatrenia na minimalizáciu trvania prepravy živočíchov akvakultúry.

4.1.6.7. Minimalizuje sa akékoľvek utrpenie počas celého života živočíchov vrátane zabíjania.

4.1.6.8. Techniky zabíjania rybu okamžite omráčia a znecitlivejú voči bolesti. S rybami sa pred zabíjím manipuluje tak, aby sa zamedzilo zraneniam a minimalizovali sa utrpenie a stres. Pri výbere optimálnych postupov zabíjania sa berú do úvahy rozdiely týkajúce sa množstva a druhov vylovených jedincov a výrobných miest.

4.2. Osobitné pravidlá týkajúce sa mäkkýšov

4.2.1. Pôvod semena

Pokiaľ ide o pôvod semena, uplatňujú sa tieto pravidlá:

a) semeno z voľnej prírody získané za ohraničením výrobnej jednotky sa môže použiť v prípade lastúrníkov, pokiaľ neexistujú značné environmentálne škody, je povolené na základe miestnych právnych predpisov a semeno z voľnej prírody pochádza:

- i) z vrstiev kolónií, ktoré pravdepodobne neprežijú zimné počasie alebo prevyšujú požiadavky; alebo
- ii) z prírodných kolónií semena ulitníkov na zberačoch;

b) v prípade uštic druhu *Crassostrea gigas* sa uprednostňujú násady, ktoré sú výberovo šľachtené na znižovanie vytierania vo voľnej prírode;

c) vedie sa dokumentácia o spôsobe, mieste a čase zberu semena z voľnej prírody s cieľom umožniť výsledovateľnosť k oblasti zberu.

4.2.2. Podmienky umiestnenia a postupy chovu

Pokiaľ ide o podmienky umiestnenia a postupy chovu, uplatňujú sa tieto pravidlá:

a) chov sa môže vykonávať v tej istej vodnej oblasti, ako sa chovajú ekologické plutvovité ryby a produkujú morské riasy v polykultúrnom systéme, o ktorom sa vedie dokumentácia v pláne udržateľného riadenia. V polykultúre sa spolu s ulitníkmi, ako sú napríklad morské slimáky, môžu chovať aj dvojchlopňové lastúrniky;

b) chov ekologických lastúrníkov sa vykonáva v oblastiach vyznačených kolíkmi, bójami alebo inými zreteľnými značkami a v náležitých prípadoch v oblastiach ohraničených sieťovými vakmi, kliečkami alebo inými, človekom vyrobenými pomôckami;

c) hospodárstva chovajúce ekologické ulitníky minimalizujú riziká pre chránené druhy. Ak sa používajú siete proti dravcom, ich konštrukcia nesmie ubližovať vtákom, ktoré sa potápajú.

4.2.3. Chov

Pokiaľ ide o chov, uplatňujú sa tieto pravidlá:

a) chov na lanách s lastúrníkmi a iné postupy uvedené v bode 4.1.5.10 písm. h) môžu byť oprávnené pre ekologickú výrobu;

b) chov mäkkýšov na dne sa povoľuje, len ak nemá výrazný vplyv na životné prostredie v miestach zberu a chovu. Prevádzkovateľ predloží štátnej

inšpekčnej organizácii alebo súkromnej inšpekčnej organizácii analýzu a správu o využívaní oblasti, ktoré dokazujú minimálny vplyv na životné prostredie. Správa sa priloží k plánu udržateľného riadenia ako jeho samostatná kapitola.

4.2.4. Riadenie

Pokiaľ ide o riadenie, uplatňujú sa tieto pravidlá:

- a) mäkkýše sa chovajú pri hustote chovu, ktorá neprekračuje hustotu chovu používanú v prípade mäkkýšov iných ako ekologických v danej lokalite. Triedenie, prerieďovanie a prispôsobovanie hustoty chovu sa vykonáva podľa biomasy a so zreteľom na zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat a vysokej kvality výrobkov;
- b) organizmy, ktoré sa usádzajú, sa odstraňujú fyzicky alebo manuálne a v náležitých prípadoch sa vrátia naspäť do mora ďaleko od hospodárstiev s chovom mäkkýšov. Mäkkýše sa môžu ošetriť raz počas výrobného cyklu vápenatým roztokom na zastavenie šírenia konkurenčných usádzajúcich sa organizmov.

4.2.5. Osobitné pravidlá chovu uštríc

Povoľuje sa chov vo vakoch umiestnených na podperách. Tieto alebo iné konštrukcie, v ktorých sa nachádzajú uštrice, sú vytvorené tak, aby sa zabránilo vytvoreniu úplnej bariéry pozdĺž pobrežia. Násada sa opatrne umiestni na lôžka v závislosti od prílivu s cieľom optimalizovať výrobu. Výroba spĺňa požiadavky stanovené v bode 4.1.5.10. písm. h).

Časť IV: Pravidlá výroby spracovaných potravín a spracovaného krmiva

Okrem všeobecných pravidiel výroby stanovených v článkoch 7, 9 a 13 sa na spracované potraviny a spracované krmivá uplatňujú pravidlá stanovené v tejto časti.

1. Všeobecné požiadavky na výrobu spracovaných potravín a krmív

- 1.1. Prídavné látky v potravinách, krmné doplnkové látky, technologické pomocné látky a iné látky a zložky používané na spracúvanie potravín alebo krmiva a akékoľvek uplatňované spracovateľské postupy, ako je údenie, spĺňajú zásady správnych výrobných postupov¹⁰.
- 1.2. Prevádzkovatelia, ktorí vyrábajú spracované potraviny alebo krmivá, zavedú a aktualizujú vhodné postupy založené na systematickom sledovaní kritických krokov pri spracovaní.
- 1.3. Uplatňovanie postupov uvedených v bode 1.2 vždy zaručí, že vyrobené spracované výrobky sú v súlade s týmto nariadením.
- 1.4. Prevádzkovatelia dodržiavajú a vykonávajú postupy uvedené v bode 1.2., a najmä:
 - a) prijímú preventívne opatrenia s cieľom vyhnúť sa riziku znečistenia nepovolenými látkami alebo výrobkami;

¹⁰ Správne výrobné postupy (GMP) definované v článku 3 písm. a) nariadenia Komisie (ES) č. 2023/2006 z 22. decembra 2006 o správnych výrobných postupoch materiálov a predmetov určených na styk s potravinami (Ú. v. EÚ L 384, 29.12.2006, s. 75).

- b) vykonávajú vhodné opatrenia, pokiaľ ide o čistenie, monitorujú ich účinnosť a vedú záznamy o týchto činnostiach;
 - c) zaručujú, že s označením, ktorým sa odkazuje na ekologickú výrobu, sa na trh neuvádzajú výrobky iné ako ekologické.
- 1.5. Príprava spracovaných ekologických výrobkov prebieha časovo alebo priestorovo oddelene od výrobkov iných ako ekologických. Ak sa v príslušnej prípravnej jednotke pripravujú alebo uskladňujú aj výrobky iné ako ekologické, prevádzkovateľ:
- a) o tom informuje štátnu inšpekčnú organizáciu alebo súkromnú inšpekčnú organizáciu;
 - b) vykonáva činnosti nepretržite, až kým sa nespracuje celá predmetná séria, časovo alebo priestorovo oddelene od podobných činností vykonávaných v súvislosti s výrobkami inými ako ekologickými;
 - c) pred začatím činností aj po ich ukončení uskladňuje ekologické výrobky časovo alebo priestorovo oddelene od výrobky iných ako ekologických;
 - d) vedie aktualizovanú evidenciu všetkých činností a spracúvaných množstiev;
 - e) prijme potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť identifikáciu dávok a vyhnúť sa zmiešaniu alebo zámene s výrobkami inými ako ekologickými;
 - f) vykonáva činnosti na ekologických výrobkoch len po vhodnom očistení výrobného zariadenia.
- 1.6. Nesmú sa používať výrobky, látky a techniky, ktoré obnovujú vlastnosti stratené pri spracovaní a uskladňovaní ekologických potravín, naprávajú dôsledky nedbanlivosti pri spracovávaní ekologických výrobkov alebo ktoré môžu byť inak zavádzajúce, pokiaľ ide o pravú povahu výrobkov určených na uvádzanie na trh ako ekologických potravín.

2. Požiadavky na výrobu spracovaných potravín

- 2.1. Na zloženie ekologických spracovaných potravín sa vzťahujú tieto podmienky:
- a) výrobok sa vyrába hlavne z poľnohospodárskych zložiek; pri určovaní, či sa výrobok vyrába hlavne z poľnohospodárskych zložiek, sa neberie do úvahy pridaná voda a soľ;
 - b) v ekologickej výrobe sa môžu použiť iba tie prídavné látky v potravinách, technologické pomocné látky, arómy, voda, soľ, prípravky z mikroorganizmov a potravinové enzýmy, minerály, stopové prvky, vitamíny, ako aj aminokyseliny a iné mikroživiny v potravinách na osobitné výživové použitie povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19;
 - c) ekologická zložka sa nevyskytuje spolu s rovnakou zložkou vyrobenou v období konverzie ani vo forme inej ako ekologickej;
 - d) potraviny vyrobené z plodín v období konverzie obsahujú len jednu zložku poľnohospodárskeho pôvodu.
- 2.2. Použitie určitých výrobkov a látok v spracovaní potravín
- 2.2.1. Na spracovanie potravín sa môžu používať len výrobky a látky uvedené v bode 2.1 písm. b), ako aj výrobky a látky uvedené v bodoch 2.2.2, 2.2.4 a 2.2.5 s výnimkou

výrobkov a látok sektora vinohradníctva a vinárstva, na ktoré sa uplatňuje bod 2 časti V, a kvasiniek, na ktoré sa uplatňuje bod 1.3 časti VI.

2.2.2. Pri spracovaní potravín sa povoľuje používanie týchto výrobkov a látok:

- a) prípravky mikroorganizmov a potravinových enzýmov, ktoré sa bežne používajú na spracovanie potravín; ale potravinové enzýmy používané ako prídavné látky v potravinách sa povoľujú na použitie v ekologickej výrobe podľa článku 19;
- b) látky a výrobky vymedzené v článku 3 ods. 2 písm. b) a písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008¹¹ označené ako prírodné aromatické látky alebo prírodné aromatické prípravky v súlade s článkom 15 ods. 1 písm. e) a článkom 16 uvedeného nariadenia;
- c) farby na pečiatkovanie mäsa a na pečiatkovanie vaječných škrupín v súlade s článkom 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008¹²;
- d) pitná voda a soľ (s chloridom sodným alebo chloridom draselným ako základnou zložkou), používané vo všeobecnosti pri spracovávaní potravín;
- e) minerály (vrátane stopových prvkov), vitamíny, aminokyseliny a mikroživiny povolené, len pokiaľ je ich použitie zákonom vyžadované v potravinách, v ktorých sú zapracované.

2.2.3. Na účely výpočtu uvedeného v článku 21 ods. 3 sa uplatňujú tieto pravidlá:

- a) určité prídavné látky v potravinách povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19 sa počítajú ako poľnohospodárske zložky;
- b) prípravky a látky uvedené v bode 2.2.2. sa nezapočítavajú ako poľnohospodárske zložky;
- c) kvasnice a výrobky z kvasníc sa počítajú ako poľnohospodárske zložky.

2.2.4. Pri spracúvaní ekologických potravín možno používať tieto poľnohospodárske zložky iné ako ekologické:

- a) živočíšne výrobky:
 - i) vodné organizmy, nepochádzajúce z akvakultúry, povolené pri príprave potravín iných ako ekologických;
 - ii) želatína;
 - iii) črevá;
- b) nespracované rastlinné výrobky, ako aj výrobky pochádzajúce z ich spracovania:
 - i) jedlé ovocie, orechy a semená:
 - kolové orechy *Cola acuminata*;

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008 zo 16. decembra 2008 o arómach a určitých zložkách potravín s aromatickými vlastnosťami na použitie v potravinách a o zmene a doplnení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91, nariadení (ES) č. 2232/96 a (ES) č. 110/2008 a smernice 2000/13/ES (Ú. v. EÚ L 354, 31.12.2008, s. 34).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 zo 16. decembra 2008 o prídavných látkach v potravinách (Ú. v. EÚ L 354, 31.12.2008, s. 16).

- ii) jedlé koreniny a byliny:
 - chrenové semená *Armoracia rusticana*;
 - kvety požltu farbiarskeho *Carthamus tinctorius*;
 - potočnica lekárska *Nasturtium officinale*;
 - iii) iné:
 - riasy vrátane morských;
 - c) spracované rastlinné výrobky:
 - i) cukry, škroby a ostatné výrobky z obilnín a hľuzovín:
 - ryžový papier;
 - škrob z ryže a voskovej kukurice, chemicky neupravený;
 - ii) iné:
 - rum získaný len zo šťavy z cukrovej trstiny.
- 2.2.5. Tuky a oleje, rafinované alebo nerafinované, ale chemicky neupravené, možno používať v ich forme inej ako ekologickej, ak sú získané z rastlín iných ako:
- kakaovník *Theobroma cacao*;
 - kokosovník *Cocos nucifera*;
 - olivovník *Olea europaea*;
 - slnečnica *Helianthus annuus*;
 - palma *Elaeis guineensis*;
 - repka olejka *Brassica napus, rapa*;
 - požlt farbiarsky *Carthamus tinctorius*;
 - sezam *Sesamum indicum*;
 - sója *Glycine max.*

3. Požiadavky na výrobu spracovaného krmiva

- 3.1. Ekologické krmné suroviny ani konverzné krmné suroviny nesmú tvoriť zložku ekologického krmivového výrobku spolu s rovnakými krmnými surovinami vyrobenými prostriedkami inými ako ekologickými.
- 3.2. Krmné suroviny používané alebo spracovávané v ekologickej výrobe sa nespracúvajú pomocou chemicky syntetizovaných rozpúšťadiel.

Časť V: Víno

1. Rozsah pôsobnosti

- 1.1. Okrem všeobecných pravidiel výroby stanovených v článkoch 7, 8, 9 a 14 sa na ekologickú výrobu výrobkov sektora vinohradníctva a vinárstva, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 písm. l) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, uplatňujú pravidlá stanovené v tejto časti.

- 1.2. Pokiaľ sa v tejto časti vyslovene nestanovuje inak, uplatňujú sa nariadenia Komisie (ES) č. 606/2009¹³ a (ES) č. 607/2009¹⁴.

2. Použitie určitých výrobkov a látok

- 2.1. Výrobky sektora vinohradníctva a vinárstva sa vyrábajú z ekologických surovín.
- 2.2. Na výrobu výrobkov sektora vinohradníctva a vinárstva sa môžu používať len výrobky a látky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19, a to aj počas procesov a enologických postupov, v súlade s podmienkami a obmedzeniami stanovenými v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 a v nariadení (ES) č. 606/2009, a najmä v prílohe I A k uvedenému nariadeniu.

3. Enologické postupy a obmedzenia

- 3.1. Bez toho, aby boli dotknuté oddiely 1 a 2 a konkrétne zákazy a obmedzenia stanovené v bodoch 3.2 až 3.5, povoľujú sa len enologické postupy, procesy a ošetrovania vrátane obmedzení stanovených v článku 80 a článku 83 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a v článku 3, článkoch 5 až 9 a článkoch 11 až 14 nariadenia (ES) č. 606/2009 a v prílohách k uvedeným nariadeniam použité pred 1. augustom 2010.
- 3.2. Zakazuje sa použitie týchto enologických postupov, procesov a úprav:
- a) čiastočné zahustenie prostredníctvom chladenia podľa písmena c) časti B.1 časti I prílohy VIII k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013;
 - b) odstránenie oxidu siričitého prostredníctvom fyzikálnych procesov podľa bodu 8 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009;
 - c) úprava elektrodialýzou na zabezpečenie stabilizácie vínneho kameňa vo víne podľa bodu 36 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009;
 - d) čiastočné odstránenie alkoholu z vína podľa bodu 40 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009;
 - e) úprava katexmi na zabezpečenie stabilizácie vínneho kameňa podľa bodu 43 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009.
- 3.3. Použitie týchto enologických postupov, procesov a úprav sa povoľuje za týchto podmienok:
- a) pri tepelnom ošetrovaní podľa bodu 2 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009 teplota nesmie presiahnuť 70 °C;
 - b) pri odstred'ovaní a filtrácii s alebo aj bez filtračných inertných látok podľa bodu 3 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009 veľkosť pórov nesmie byť menšia ako 0,2 mikrometra.
- 3.4. Komisia do 1. augusta 2015 znovu preskúma ďalšie vylúčenie alebo obmedzenie týchto enologických postupov, procesov a úprav:

¹³ Nariadenie Komisie (ES) č. 606/2009 z 10. júla 2009, ktorým sa ustanovujú určité podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o kategórie vinárskych výrobkov, enologické postupy a uplatniteľné obmedzenia (Ú. v. EÚ L 193, 24.7.2009, s. 1).

¹⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 607/2009 z 14. júla 2009, ktorým sa ustanovujú určité podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o chránené označenia pôvodu a zemepisné označenia, tradičné pojmy, označovanie a obchodnú úpravu určitých vinárskych výrobkov (Ú. v. EÚ L 193, 24.7.2009, s. 60).

- a) tepelné ošetrenie vína, ako sa uvádza v bode 2 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009;
 - b) použitie iónomeničových živíc, ako sa uvádza v bode 20 prílohy I A k nariadeniu (ES) č. 606/2009;
 - c) reverzná osmóza podľa písm. b) časti B.1 časti I prílohy VIII k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013.
- 3.5. Akákoľvek zmena zavedená po 1. auguste 2010, pokiaľ ide o enologické postupy, procesy a úpravy uvedené v nariadení (ES) č. 1234/2007 alebo v nariadení (ES) č. 606/2009, sa môže uplatňovať v ekologickej výrobe vína len po prijatí opatrení potrebných na vykonávanie pravidiel výroby stanovených v tomto oddiele 3 a, pokiaľ je to potrebné, po posúdení podľa článku 19 tohto nariadenia.

Časť VI: Kvasnice používané ako potravina alebo krmivo.

Okrem všeobecných pravidiel výroby stanovených v článkoch 7, 9 a 15 sa na ekologické kvasnice používané ako potravina alebo krmivo uplatňujú pravidlá stanovené v tejto časti.

1. Všeobecné požiadavky

- 1.1. Na výrobu ekologických kvasníc sa používajú len ekologicky vyrobené substráty.
- 1.2. Ekologické kvasnice sa nesmú nachádzať v ekologických potravinách alebo v ekologických krmivách spolu s kvasnicami inými ako ekologickými.
- 1.3. Tieto látky sa môžu používať na výrobu, prípravu a zloženie ekologických kvasníc:
 - a) pomocné technologické látky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19;
 - b) výrobky a látky uvedené v časti IV bode 2.2.2. písm. a) a písm. d).

PRÍLOHA III

ZBER, BALENIE, PREPRAVA A SKLADOVANIE VÝROBKOV

1. Zber výrobkov a preprava do jednotiek vykonávajúcich prípravu

Prevádzkovatelia môžu súčasne zbierať ekologické a výrobky a výrobky iné ako ekologické, len ak prijímú opatrenia potrebné na zabránenie možnému zmiešaniu alebo zámene s výrobkami inými ako ekologickými a na zabezpečenie identifikácie ekologických výrobkov. Prevádzkovateľ uchováva pre štátnu inšpekčnú organizáciu alebo súkromnú inšpekčnú organizáciu informácie o dátume, čase a mieste zberu a o dátume a čase prijatia výrobkov.

2. Balenie a preprava výrobkov k iným prevádzkovateľom alebo do iných jednotiek

2.1. Prevádzkovatelia zabezpečia, aby sa ekologické výrobky prepravovali k iným prevádzkovateľom alebo do iných jednotiek vrátane veľkoobchodníkov a maloobchodníkov iba vo vhodnom balení, v kontajneroch alebo dopravných prostriedkoch uzatvorených spôsobom, ktorý zabraňuje zámene obsahu bez manipulácie s uzáverom alebo bez jeho poškodenia, a označených etiketou, ktorá uvádza tieto údaje bez toho, aby boli dotknuté ostatné označovania vyžadované právnymi predpismi Únie:

- a) meno a adresa prevádzkovateľa a, ak sa odlišujú, meno a adresa vlastníka alebo predajcu výrobku;
- b) názov výrobku alebo opis krmnej zmesi, ku ktorému je pripojený odkaz na ekologickú výrobu;
- c) názov alebo číselný kód štátnej inšpekčnej organizácie alebo súkromnej inšpekčnej organizácie, ktorej prevádzkovateľ podlieha; a
- d) v náležitých prípadoch identifikačná značka dávky podľa identifikačného systému schváleného na vnútroštátnej úrovni alebo dohodnutého so štátnou inšpekčnou organizáciou alebo súkromnou inšpekčnou organizáciou, a ktorá umožňuje nájsť nadväznosť šarže so záznamami uvedenými v článku 24.

Informácie uvedené v písmenách a) až d) sa môžu uvádzať aj na sprievodnom dokumente, ak taký dokument možno bez pochyb spojiť s balením, kontajnerom alebo dopravou výrobku vozidlom. Tento sprievodný dokument obsahuje informácie o dodávateľovi alebo dopravcovi.

2.2. Uzatvorenie obalov, kontajnerov alebo dopravných prostriedkov sa nevyžaduje v prípade, ak:

- a) je preprava medzi prevádzkovateľom a iným prevádzkovateľom, ktorí podliehajú systému ekologickej kontroly, priama;
- b) k výrobkom sa prikladá doklad uvádzajúci informácie, ktoré sa vyžadujú podľa odseku 2.1; a
- c) expedujúci a aj prijímajúci prevádzkovateľ uchováajú písomné záznamy o týchto prepravných činnostiach, ktoré sú k dispozícii pre štátnu inšpekčnú organizáciu alebo súkromnú inšpekčnú organizáciu.

3. Osobitné pravidlá prepravy krmiva do iných výrobných alebo prípravných jednotiek alebo skladovacích priestorov

Prevádzkovatelia pri preprave krmiva do iných výrobných alebo prípravných jednotiek alebo do skladovacích priestorov zabezpečia splnenie týchto podmienok:

- a) ekologicky vyrobené krmivo, konverzné krmivo a krmivo iné ako ekologické sú počas prepravy účinným spôsobom fyzicky oddelené;
- b) vozidlá alebo kontajnery, v ktorých sa prepravovali výrobky iné ako ekologické, možno použiť na prepravu ekologických výrobkov, len ak:
 - i) pred začatím prepravy ekologických výrobkov boli vykonané vhodné opatrenia na čistenie, ktorých účinnosť bola overená, a prevádzkovatelia uvedené činnosti zaznamenali;
 - ii) vykonajú sa všetky vhodné opatrenia v závislosti od rizík vyhodnotených v súlade s kontrolnými opatreniami a prevádzkovatelia v prípade potreby zaručia, že na trh sa neuvedú výrobky iné ako ekologické s označením, ktoré odkazuje na ekologickú výrobu;
 - iii) prevádzkovateľ uchováva pre štátnu alebo súkromnú inšpekčnú organizáciu záznamy o týchto prepravných činnostiach;
- c) preprava hotového ekologického krmiva je fyzicky alebo časovo oddelená od prepravy iných hotových výrobkov;
- d) pri preprave sa zaznamenáva množstvo výrobkov na začiatku prepravy a každé množstvo jednotlivých prepráv v rámci jednej dodávky.

4. Preprava živých rýb

- 4.1. Živé ryby sa prepravujú vo vhodných nádržiach s čistou vodou, ktorá spĺňa ich fyziologické potreby, pokiaľ ide o teplotu a rozpustený kyslík.
- 4.2. Pred prepravou ekologických rýb a rybích výrobkov sa nádrže dôkladne vyčistia, dezinfikujú a opláchnu.
- 4.3. Prijmú sa preventívne opatrenia na zníženie stresu. Hustota živých rýb počas prepravy nedosahuje úroveň, ktorá je pre dané druhy škodlivá.
- 4.4. Vedie sa dokumentácia činností uvedených v bodoch 4.1, 4.2 a 4.3.

5. Príjem výrobkov od iných prevádzkovateľov jednotiek

Prevádzkovateľ v náležitých prípadoch pri prijíme ekologického výrobku skontroluje uzáver obalu alebo kontajnera a prítomnosť označení stanovených v oddiele 2.

Prevádzkovateľ krížovo overí informácie na etikete uvedené v bode 2 s informáciami uvedenými v sprievodných dokladoch. Výsledok týchto overení sa výslovne uvedie v záznamoch uvedených v článku 24.

6. Osobitné pravidlá príjmu výrobkov z tretej krajiny

Keď sa ekologické výrobky dovážajú z tretej krajiny, prepravujú sa vo vhodnom obale alebo kontajneroch uzavretých spôsobom, ktorý zabraňuje zámene ich obsahu, a vybavených označením vývozcu a všetkými ostatnými znakmi a číslami, ktoré slúžia na identifikáciu dávky, a podľa potreby osvedčením o kontrole na účely dovozu z tretích krajín.

Fyzická alebo právnická osoba, ktorej je doručená dovezená zásielka a ktorá ju dostane na účely ďalšej prípravy alebo uvedenia na trh, pri prijíme ekologického výrobku dovezeného z tretej krajiny skontroluje uzáver obalu alebo kontajnera a v prípade výrobkov dovážaných v súlade s článkom 28 ods. 1 písm. b) bodom ii) overí, či sa osvedčenie o inšpekcii uvedené v

danom článku vzťahuje na druh výrobku obsiahnutého v zásielke. Výsledok tohto overenia sa výslovne uvedie v záznamoch uvedených v článku 24.

7. Skladovanie výrobkov

- 7.1. Plochy na uskladnenie výrobkov sa riadia tak, aby zabezpečovali identifikáciu dávok a aby zabráňovali akémukoľvek zmiešaniu alebo kontaminácii výrobkami alebo látkami, ktoré nie sú v súlade s pravidlami ekologickej výroby. Ekologické výrobky sú vždy jednoznačne identifikovateľné.
- 7.2. V prípade ekologických jednotiek rastlinnej a živočíšnej výroby sa vo výrobnjej jednotke zakazuje skladovanie vstupných výrobkov iných než sú výrobky povolené na používanie v ekologickej výrobe podľa článku 19.
- 7.3. Skladovanie alopatických veterinárnych liekov a antibiotík sa povoľuje v poľnohospodárskych podnikoch a v podnikoch akvakultúry, pokiaľ boli predpísané veterinárom v súvislosti s liečbou uvedenou v časti II bode 1.5.2.2 a v časti III bode 4.1.4.2 písm. a) prílohy II, uskladňujú sa na mieste, ktoré je pod dohľadom, a zaznamenali sa v záznamoch o hospodárskych zvieratách, ako sa uvádza v článku 24.
- 7.4. Pokiaľ prevádzkovatelia manipulujú s výrobkami ekologickými aj inými ako ekologickými a ekologické výrobky sa skladujú v skladovacích zariadeniach, v ktorých sa uskladňujú aj iné poľnohospodárske výrobky alebo potraviny:
 - a) ekologické výrobky sa uchovávajú oddelene od ostatných poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín;
 - b) prijímú sa všetky opatrenia na zabezpečenie identifikácie zásielok a na zabránenie zmiešaniu alebo zámene výrobkami inými ako ekologickými;
 - c) vykonáva sa vhodné čistenie, účinnosť ktorého skontroluje prevádzkovateľ pred uskladnením ekologických výrobkov, a prevádzkovatelia zaznamenávajú tieto činnosti.

PRÍLOHA IV
POJMY UVEDENÉ V ČLÁNKU 21

BG: биологичен.
ES: ecológico, biológico.
CS: ekologické, biologické.
DA: økologisk.
DE: ökologisch, biologisch.
ET: mahe, ökoloogiline.
EL: βιολογικό.
EN: organic.
FR: biologique.
GA: orgánach.
HR: ekološki.
IT: biologico.
LV: bioloģisks, ekoloģisks.
LT: ekologiškas.
LU: biologesch.
HU: ökológiai.
MT: organiku.
NL: biologisch.
PL: ekologiczne.
PT: biológico.
RO: ecologic.
SK: ekologické, biologické.
SL: ekološki.
FI: luonnonmukainen.
SV: ekologisk.

PRÍLOHA V

LOGO EKOLOGICKEJ VÝROBY EURÓPSKEJ ÚNIE A ČÍSELNÉ KÓDY

1. Grafický symbol

1.1. Logo ekologickej výroby Európskej únie je v súlade s týmto vzorom:

Vloží sa LOGO

1.2. Referenčná farba v Pantone je zelená Pantone č. 376 a zelená [50 % CYAN + 100 % žltá], ak sa používa systém štyroch farieb.

1.3. Logo ekologickej výroby Európskej únie sa môže používať aj v tejto čierno-bielej podobe, ale len v prípade, že nie je vhodné použitie farebnej verzie.

Vloží sa LOGO

1.4. Ak je farba pozadia na obale alebo etikete tmavá, môžu byť symboly použité v negatívnom formáte pri použití farby pozadia obalu alebo etikety.

1.5. Ak sa použije farebné logo na farebnom pozadí, na ktorom je ťažko viditeľné, na zvýšenie kontrastu s farbami podkladu možno logo ohraničiť vonkajšou líniou.

1.6. V určitých špecifických situáciách, keď sú označenia uvedené na obale jednofarebné, môže sa použiť logo ekologickej výroby Európskej Únie rovnakej farby.

1.7. Logo ekologickej výroby Európskej únie je vysoké najmenej 9 mm a široké najmenej 13,5 mm; pomer medzi výškou a šírkou je vždy 1 : 1,5. V prípade veľmi malých balení sa minimálna veľkosť môže výnimočne znížiť na výšku 6 mm.

1.8. Logo ekologickej výroby Európskej únie možno spájať s grafickými alebo textovými prvkami odkazujúcimi na ekologickú výrobu pod podmienkou, že sa tým neovplyvní ani nezmení charakter loga ekologickej výroby Európskej únie, ani označenia vymedzené v súlade s článkom 22. Pokiaľ sa logo ekologickej výroby Európskej Únie spája s logami jednotlivých členských štátov alebo súkromnými logami zelenej farby, ktorá je iná ako referenčná farba stanovená v bode 2, logo ekologickej výroby Európskej Únie možno používať v uvedenej nereferenčnej farbe.

2. Číselné kódy

Všeobecný formát číselných kódov je takýto:

AB-CDE-999

Pričom:

- a) „AB“ je ISO kód krajiny, v ktorej sa uskutočňujú kontroly;
- b) „CDE“ je pojem pozostávajúci z troch písmen, ktorý zvolí Komisia alebo každý členský štát, napríklad „bio“, „öko“, „org“ alebo „eko“ na vytvorenie spojenia s ekologickou výrobou; a
- c) „999“ je referenčné číslo pozostávajúce maximálne z troch číslic, ktoré:
 - i) príslušný orgán každého členského štátu prideluje štátnym alebo súkromným inšpekčným organizáciám, ktorým boli kontrolné úlohy delegované;
 - ii) prideluje Komisia, a to:

- štátnym a súkromným inšpekčným organizáciám uznaným Komisiou podľa článku 29;
- príslušným orgánom tretích krajín uznaným Komisiou podľa článku 31.